

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ŽELJEZNICI

Proglašavam Zakon o željeznici, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 23. ožujka 2019.

Klasa: 011-01/19-01/45

Urbroj: 71-06-01/1-19-2

Zagreb, 27. ožujka 2019.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON O ŽELJEZNICI

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju pravila koja se primjenjuju na upravljanje željezničkom infrastrukturom i na usluge željezničkog prijevoza, neovisnost upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika, izdavanje i ukidanje dozvola, željezničke usluge i naknade, uvjete za pristup željezničkoj infrastrukturi i željezničkim uslugama, izvješće o mreži, dodjelu i korištenje infrastrukturnog kapaciteta te pravni status željezničke infrastrukture.

(2) Sastavni dio ovoga Zakona su Prilog 1. Popis sastavnih dijelova željezničke infrastrukture, Prilog 2. Željezničke usluge koje se pružaju željezničkim prijevoznicima, Prilog 3. Sadržaj Izvješća o mreži, Prilog 4. Sadržaj ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom i Prilog 5. Određivanje tržišnih segmenata i sustav pokazatelja kvalitete prijevoza.

Usklađenost s propisima Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se sljedeći akt Europske unije:

– Direktiva 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o uspostavi jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (preinačena) (tekst značajan za EGP) (SL L 343, 14. 12. 2012.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2016/2370 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Direktive 2012/34/EU u pogledu otvaranja tržišta za usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika i upravljanja željezničkom infrastrukturom (Tekst značajan za EGP) (SL L 352, 23. 12. 2016.).

(2) Ovim zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

– Uredbe (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70 (SL L 315, 3. 12. 2007.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1370/2007), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) 2016/2338 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1370/2007 u pogledu otvaranja tržišta za usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 23. 12. 2016.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/2338)

– Delegirane odluke Komisije (EU) 2017/2075 od 4. rujna 2017. o zamjeni Priloga 7. Direktivi 2012/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi jedinstvenog Europskog željezničkog prostora (Tekst značajan za EGP) (SL L 295, 14. 11. 2017.) (u daljnjem tekstu: Delegirana odluka Komisije (EU) 2017/2075).

Primjena

Članak 3.

Ovaj se Zakon primjenjuje na korištenje željezničke infrastrukture i uslužnih objekata za pružanje usluga željezničkog prijevoza putnika i tereta u Republici Hrvatskoj.

Izuzeća od primjene

Članak 4.

(1) Poglavlje II. ovoga Zakona ne primjenjuje se na željezničkog prijevoznika koji pruža isključivo usluge gradskog, prigradskog i/ili regionalnog prijevoza na lokalnim i regionalnim samostalnim mrežama ili na mrežama koje su isključivo namijenjene za pružanje usluga gradskog i/ili prigradskog prijevoza.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je željeznički prijevoznik pod izravnom ili neizravnom kontrolom trgovačkog društva ili druge pravne osobe koja obavlja ili čija djelatnost, osim usluga gradskog, prigradskog ili regionalnog prijevoza, uključuje i obavljanje ostalih usluga željezničkog prijevoza, primjenjuju se članci 6. i 7. ovoga Zakona.

(3) Na željezničkog prijevoznika iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se članak 8. ovoga Zakona u odnosu na vezu između željezničkog prijevoznika i trgovačkog društva ili pravne osobe koja ga izravno ili neizravno kontrolira.

(4) Odredbe poglavlja III. ovoga Zakona ne primjenjuju se na pravnu osobu koja pruža isključivo usluge prijevoza tereta na privatnoj željezničkoj infrastrukturi koju isključivo koristi njezin vlasnik za vlastiti prijevoz tereta.

(5) Odredbe članaka 10. do 14., članaka 17. do 21. i članka 24. te poglavlja IV. ovoga Zakona ne primjenjuju se na privatnu željezničku infrastrukturu koju isključivo koristi njezin vlasnik za vlastiti prijevoz tereta.

(6) Odredbe stavka 5. ovoga članka primjenjuju se na lokalnu i regionalnu željezničku infrastrukturu koja nema stratešku važnost za funkcioniranje tržišta željezničkih usluga.

(7) Odredbe članka 20. ovoga Zakona ne primjenjuju se na lokalnu i regionalnu željezničku infrastrukturu koja nema stratešku važnost za funkcioniranje tržišta željezničkih usluga.

(8) Odredbe članaka 10., 11. i 13. te poglavlja IV. ovoga Zakona ne primjenjuju se na lokalnu željezničku infrastrukturu koja nema stratešku važnost za funkcioniranje tržišta željezničkih usluga.

(9) Ministarstvo obavješćuje Europsku komisiju u vezi sa stavcima 6. i 7. ovoga članka o namjeri neprimjene određenih odredbi ovoga Zakona na lokalnu i regionalnu željezničku infrastrukturu koja nema stratešku važnost za funkcioniranje tržišta željezničkih usluga.

(10) Odredbe članka 49. stavaka 10. i 11. ovoga Zakona ne primjenjuju se na vlakove koji nisu opremljeni Europskim sustavom za upravljanje i nadzor vlakova (ETCS) i koji se koriste za usluge regionalnog prijevoza putnika, a koji su prvi put pušteni u uporabu prije 1985. godine.

Pojmovi

Članak 5.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. alternativni pravac je drugi pravac između istog polazišta i odredišta kada su ta dva pravca međusobno zamjenjiva za pružanje usluge prijevoza putnika ili tereta koju obavlja željeznički prijevoznik
2. dodjela je dodjela željezničkog infrastrukturnog kapaciteta od upravitelja infrastrukture
3. dozvola je odobrenje za obavljanje usluga željezničkog prijevoza koju je izdao izdavatelj dozvole i kojom željeznički prijevoznik stječe pravo pružanja svih ili pojedinih vrsta usluga željezničkog prijevoza
4. garažni kolosijek je kolosijek posebno namijenjen za privremeno garažiranje željezničkih vozila između dvije vožnje
5. gradske i prigradske usluge su usluge prijevoza čija je osnovna svrha udovoljiti prijevoznim potrebama gradskog područja ili konurbacije, uključujući i prekograničnu konurbaciju, kao i prijevoznim potrebama između gradskog područja ili konurbacije i okolnih područja
6. infrastrukturni kapacitet je mogući broj trasa vlakova na pojedinom dijelu infrastrukture u određenom razdoblju
7. izdavatelj dozvola je tijelo nadležno za izdavanje dozvola u državi članici Europske unije
8. izvediva alternativa je pristup drugom uslužnom objektu koji je gospodarski prihvatljiv željezničkom prijevozniku i koji mu omogućuje pružanje predmetne usluge prijevoza putnika ili tereta
9. izvješće o mreži je izvješće kojim se detaljno određuju opća pravila, rokovi, postupci i kriteriji za određivanje naknada i dodjelu kapaciteta, te uključuje sve druge informacije koje su potrebne kako bi se omogućilo podnošenje zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta
10. javno-privatno partnerstvo je ugovor između javnih tijela i jednog ili više trgovačkih društava koja nisu glavni upravitelj infrastrukture, u okviru kojeg trgovačko društvo djelomično ili potpuno gradi i/ili financira željezničku infrastrukturu i/ili stječe pravo izvršavanja bilo koje od funkcija upravitelja infrastrukture tijekom unaprijed određenog razdoblja
11. jedinstvena prijevozna karta je jedna ili više karata koje predstavljaju ugovor o prijevozu za uzastopne usluge željezničkog prijevoza koje pruža jedan ili nekoliko željezničkih prijevoznika odnosno prijevozna karta koja putniku omogućava korištenje javnog linijskog prijevoza putnika u različitim granama prometa na području Republike Hrvatske koji obavljaju različiti prijevoznici s različitim prijevoznim sredstvima u okviru tarifne unije ili drugih oblika integriranog prijevoza putnika

12. jedinstveni vozni red je akt koji sadrži međusobno usklađene vozne redove različitih međusobno povezanih vrsta javnog prijevoza
13. ministar je čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za promet
14. Ministarstvo je središnje tijelo državne uprave nadležno za promet
15. modernizacija željezničke infrastrukture su veliki radovi preinake na infrastrukturi kojima se poboljšavaju njezina cjelokupna svojstva odnosno izvođenje radova na postojećem podsustavu ili dijelu podsustava kojim se poboljšava cjelokupna izvedba podsustava, u smislu propisa o gradnji odnosi se na radove kojima se utječe na ispunjavanje temeljnih zahtjeva za građevinu ili kojima se mijenja usklađenost te građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena (rekonstrukcija)
16. mreža je cjelokupna željeznička infrastruktura kojom upravlja upravitelj infrastrukture
17. nadzorni odbor je organ trgovačkog društva koje ispunjava nadzorne zadaće, uključujući nadzor rada uprave i donesenih općih strateških odluka u vezi s trgovačkim društvom
18. naknada je naknada koja se plaća za željezničke usluge iz Priloga 2. ovoga Zakona
19. obnova željezničke infrastrukture su radovi zamjene na postojećoj infrastrukturi kojima se ne mijenjaju njezina cjelokupna svojstva odnosno izvođenje radova na postojećem podsustavu ili dijelu podsustava kojom se ne mijenja cjelokupna izvedba podsustava
20. održavanje željezničke infrastrukture su radovi kojima se zadržavaju stanje i svojstva postojeće željezničke infrastrukture
21. okvirni ugovor je pravno obvezujući ugovor privatnog ili javnog prava između podnositelja zahtjeva i upravitelja infrastrukture kojim se utvrđuju prava i obveze u odnosu na infrastrukturni kapacitet koji će se dodijeliti i naknade koje će se naplatiti za razdoblje dulje od razdoblja jednog voznog reda
22. operator uslužnog objekta je pravna osoba odgovorna za upravljanje jednim ili više uslužnih objekata (upravitelj uslužnog objekta) ili za pružanje željezničkim prijevoznicima jedne ili više usluga iz Priloga 2. točaka 2. do 4. ovoga Zakona (pružatelj usluga)
23. osnovne funkcije upravljanja infrastrukturuom su odlučivanje u vezi s dodjelom trasa vlakova, uključujući izradu i procjenu raspoloživosti te dodjelu pojedinačnih trasa vlakova i odlučivanje u vezi s naknadama za korištenje infrastrukture, uključujući određivanje visine i naplatu naknada u skladu s pravilima za određivanje i naplatu naknada i dodjelu infrastrukturnog kapaciteta iz ovoga Zakona
24. plan povećanja kapaciteta je mjera ili niz mjera, zajedno s vremenskim planom za njihovu provedbu, kojima je cilj ublažiti ograničenja kapaciteta koja su dovela do proglašenja pojedinog dijela željezničke infrastrukture zakrčenom
25. podnositelj zahtjeva je željeznički prijevoznik ili međunarodna grupacija željezničkih prijevoznika ili druga fizička ili pravna osoba, kao što su nadležna tijela u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007 te brodari, špediteri i operatori kombiniranog prijevoza koji imaju interes za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta za obavljanje javne ili komercijalne usluge
26. prekogranični sporazum je svaki sporazum između dvije ili više država članica Europske unije ili između jedne ili više država članica i trećih država čiji je cilj olakšati obavljanje prekograničnih usluga željezničkog prijevoza

27. razumna dobit je stopa povrata na kapital koja uzima u obzir rizik, kao i rizik za prihod, ili odsutnost takvog rizika koji ima operator uslužnog objekta i u skladu je s prosječnom stopom za dotični sektor u prethodnim godinama
28. razvoj željezničke infrastrukture je planiranje željezničke mreže, financijsko i investicijsko planiranje te izgradnja i modernizacija željezničke infrastrukture
29. razvoj željezničkog sustava je dugoročno, srednjoročno i kratkoročno planiranje razvoja željezničke infrastrukture, razvoja željezničkih usluga, upravljanja željezničkom infrastrukturom, zakonodavnog, institucionalnog i organizacijskog okvira
30. razvoj željezničkih usluga prijevoza je planiranje razvoja usluga prijevoza putnika i tereta, uključujući intermodalne usluge, financijsko i investicijsko planiranje voznog parka te izgradnje i modernizaciju infrastrukture potrebne za razvoj željezničkih usluga
31. regionalne usluge su usluge prijevoza čija je glavna svrha udovoljiti prijevoznim potrebama regije, uključujući prekogranične regije
32. Regulatorno tijelo je nacionalno regulatorno tijelo nadležno za obavljanje regulatornih i drugih poslova u području tržišta željezničkih usluga određeno zakonom kojim se uređuje regulacija tržišta željezničkih usluga
33. trasa vlaka je infrastrukturni kapacitet potreban za vožnju vlaka između dva službena mjesta u određenom vremenu
34. ugovor o pristupu je ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obveze između željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture glede minimalnog pristupnog paketa i pristupa kolosijekom do uslužnih objekata
35. uprava je organ trgovačkog društva u skladu s propisima kojima se uređuju trgovačka društva
36. upravitelj infrastrukture je pravna osoba ili u vertikalno integriranom trgovačkom društvu organizacijska jedinica odgovorna za upravljanje, održavanje i obnovu željezničke infrastrukture, kao i za sudjelovanje u razvoju željezničke infrastrukture na način koji je određen u okviru opće politike razvoja i financiranja željezničke infrastrukture Republike Hrvatske
37. upravljanje željezničkom infrastrukturom je dodjela trasa vlakova, upravljanje željezničkim prometom te određivanje i naplata naknada
38. usluga međunarodnog prijevoza tereta je usluga prijevoza tereta kod koje vlak prelazi barem jednu granicu države članice Europske unije; vlak se može spojiti i/ili razdvojiti i različiti dijelovi vlaka mogu imati različita polazišta i odredišta, uz uvjet da svi vagoni prelaze barem jednu granicu države članice Europske unije
39. usluge prijevoza putnika željeznicama velikih brzina su usluge željezničkog prijevoza putnika koje se obavljaju bez zaustavljanja između dva mjesta koja su udaljena više od 200 km, na posebno izgrađenim prugama velikih brzina opremljenima za brzine od 250 km/h ili veće i na kojima se prosječno vozi tim brzinama
40. uslužni objekt je postrojenje, uključujući zemljište, zgrade i opremu, koji je posebno opremljen, u cjelini ili dijelom, za pružanje jedne ili više usluga iz Priloga 2. točaka 2. do 4. ovoga Zakona
41. usuglašavanje je postupak kojim će upravitelj infrastrukture i podnositelji zahtjeva pokušati razriješiti situacije u kojima postoje kolidirajući zahtjevi za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta

42. vozni red je skup podataka koji određuje sve planirane vožnje vlakova i željezničkih vozila na određenoj infrastrukturi tijekom razdoblja za koji on vrijedi

43. zakrčena željeznička infrastruktura je dio infrastrukture na kojoj potražnja za infrastrukturnim kapacitetom ne može biti u potpunosti zadovoljena tijekom određenih razdoblja čak ni nakon usuglašavanja različitih zahtjeva za kapacitetom

44. željeznička infrastruktura su svi elementi navedeni u Prilogu 1. ovoga Zakona

45. željezničke usluge su usluge iz Priloga 2. ovoga Zakona

46. željeznički prijevoznik je svaka pravna osoba koja ima dozvolu za obavljanje usluga željezničkog prijevoza i čija je glavna djelatnost pružanje usluga željezničkog prijevoza putnika i/ili tereta, uz uvjet da ta pravna osoba osigura vuču vlakova; to uključuje i pravnu osobu koja pruža samo uslugu vuče vlakova.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EZ) br. 1370/2007 i Uredbi (EU) 2016/2338.

(3) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

POGLAVLJE II. RAZVOJ ŽELJEZNIČKOG SEKTORA

Neovisnost željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture

Članak 6.

(1) Željeznički prijevoznik koji je u izravnom ili neizravnom vlasništvu ili pod nadzorom Republike Hrvatske neovisan je u smislu upravljanja, rukovođenja i unutarnjeg nadzora nad upravljačkim, gospodarskim i računovodstvenim pitanjima, a u skladu s navedenim treba osigurati da su njegova imovina, proračun i računi dobiti i gubitka te bilance odvojene od državnih.

(2) Upravitelj infrastrukture odgovoran je za vlastito upravljanje, rukovođenje i unutarnji nadzor uz poštivanje pravila za određivanje i naplatu naknada i dodjelu infrastrukturnog kapaciteta te posebnih pravila određenih ovim Zakonom.

Upravljanje željezničkim prijevoznikom prema poslovnim načelima

Članak 7.

(1) Željezničkim prijevoznikom upravlja se sukladno propisima kojima se uređuju trgovačka društva, bez obzira na to u čijem je vlasništvu.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka se primjenjuju i na obvezu pružanja javnih usluga koje nameće država te na ugovore o pružanju javnih usluga koji se sklapaju s nadležnim tijelima.

(3) Željeznički prijevoznik donosi svoj poslovni plan, uključujući planove investiranja i financiranja, čiji je cilj postizanje financijske ravnoteže i ostvarenje drugih ciljeva tehničkog, komercijalnog i financijskog poslovanja.

(4) U poslovnom planu moraju biti navedeni načini kojima će se postići navedeni ciljevi.

(5) U okviru opće politike Republike Hrvatske i odredbi Uredbe (EZ) br. 1370/2007 te uzimajući u obzir Sektorsku strategiju, nacionalne planove i ugovore, i uključujući planove investiranja i financiranja, željeznički prijevoznik je samostalan:

1. uspostaviti svoju unutarnju organizaciju u skladu s odredbama članaka 10. i 45. te članka 54. stavaka 1. i 8. ovoga Zakona
2. nadzirati pružanje i prodaju usluga te odrediti njihovu cijenu
3. odlučivati o zaposlenicima, imovini i vlastitoj nabavi
4. povećavati svoj udio na tržištu, razvijati nove tehnologije i nove usluge, usvajati nove načine upravljanja i
5. uspostavljati nove poslovne djelatnosti u područjima koja su povezana sa željezničkim djelatnostima.

(6) U skladu s odredbom stavka 5. ovoga članka vlasnici udjela željezničkog prijevoznika koji je u državnom vlasništvu ili pod kontrolom države mogu zahtijevati da se prije donošenja važnih poslovnih odluka traži njihova prethodna suglasnost na isti način kako to mogu zahtijevati vlasnici udjela privatnih trgovačkih društava u skladu s pravilima zakona koji uređuje trgovačka društva.

(7) Odredbe propisa kojim se uređuju trgovačka društva, a kojima se propisuju ovlasti nadzornih odbora vezanih uz imenovanje članova uprave, primjenjuju se na odredbe stavka 6. ovoga članka.

Razdvajanje računa

Članak 8.

(1) Pružanje usluga željezničkog prijevoza i upravljanje željezničkom infrastrukturom temelje se na načelu razdvajanja.

(2) Trgovačko društvo koje upravlja željezničkom infrastrukturom i pruža usluge željezničkog prijevoza dužno je račune dobiti i gubitka te bilance koje se odnose na poslovanje u vezi s pružanjem usluga željezničkog prijevoza i one koje se odnose na poslovanje u vezi s upravljanjem željezničkom infrastrukturom zasebno voditi i objavljevati, a javna sredstva doznačena za jedno od dva navedena područja ne smiju se prenositi na drugo područje.

(3) Trgovačko društvo koje pruža usluge željezničkog prijevoza dužno je račune dobiti i gubitka te bilance koje se odnose na poslovanje u vezi s pružanjem usluga željezničkog prijevoza putnika i one koje se odnose na poslovanje u vezi s pružanjem usluga željezničkog prijevoza tereta zasebno voditi i objavljevati.

(4) Trgovačko društvo koje pruža usluge željezničkog prijevoza dužno je javna sredstva koja se uplaćuju za djelatnosti vezane uz pružanje usluga javnog željezničkog prijevoza prikazati zasebno u poslovnim knjigama, u skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 1370/2007, i ne smije ih prenositi na djelatnosti vezane za pružanje drugih usluga željezničkog prijevoza ili bilo koje drugo poslovanje.

(5) Poslovne knjige za područja poslovanja iz stavaka 2. do 4. ovoga članka vode se na način koji omogućava nadziranje zabrane prijenosa javnih sredstava doznačenih za jedno područje poslovanja na drugo i nadziranje korištenja prihoda od naknada za minimalni pristupni paket i korištenja dobiti od ostalih poslovnih djelatnosti.

Vertikalno integrirano trgovačko društvo

Članak 9.

(1) Vertikalno integrirano trgovačko društvo je trgovačko društvo u smislu Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (Tekst značajan za EGP) (SL L 24, 29. 1. 2004.) u kojem je:

1. upravitelj infrastrukture pod kontrolom trgovačkog društva koje istodobno kontrolira jednog ili više željezničkih prijevoznika koji pružaju usluge željezničkog prijevoza na mreži upravitelja infrastrukture
2. upravitelj infrastrukture pod kontrolom jednog ili više željezničkih prijevoznika koji pružaju usluge željezničkog prijevoza na mreži upravitelja infrastrukture ili
3. jedan ili više željezničkih prijevoznika koji pružaju usluge željezničkog prijevoza na mreži upravitelja infrastrukture pod kontrolom upravitelja infrastrukture.

(2) Vertikalno integrirano trgovačko društvo ujedno podrazumijeva trgovačko društvo koje se sastoji od zasebnih organizacijskih jedinica, uključujući organizacijsku jedinicu koja upravlja infrastrukturom i jednu ili više organizacijskih jedinica koje pružaju usluge prijevoza, no nemaju zasebnu pravnu osobnost.

(3) Ako su upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznik potpuno neovisni jedan o drugome, no oba su pod izravnom kontrolom Republike Hrvatske koja ne uključuje nikakav posrednički subjekt, smatra se da ne predstavljaju vertikalno integrirano trgovačko društvo za potrebe ovoga Zakona.

(4) Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuju odnosi društava unutar vertikalno integriranog društva se na odgovarajući način primjenjuju na organizacijske jedinice vertikalno integriranog društva.

Neovisnost upravitelja infrastrukture

Članak 10.

(1) Upravitelj infrastrukture odgovoran je za upravljanje mrežom, njezino održavanje i obnovu te mu se povjerava razvoj željezničke infrastrukture na toj mreži u skladu s općom politikom razvoja i financiranja željezničke infrastrukture Republike Hrvatske.

(2) U vertikalno integriranom trgovačkom društvu nijedna od pravnih osoba odnosno organizacijskih jedinica ne smije imati odlučujući utjecaj na odluke upravitelja infrastrukture u pogledu osnovnih funkcija.

(3) Članovi nadzornog odbora i uprave upravitelja infrastrukture te nadređene osobe koje izravno odgovaraju nadzornom odboru odnosno upravi dužni su djelovati na nediskriminirajući način i na njihovu nepristranost ne smije utjecati sukob interesa.

(4) Upravitelj infrastrukture mora biti organiziran kao pravna osoba koja je pravno odvojena od bilo kojeg željezničkog prijevoznika, a u vertikalno integriranim trgovačkim društvima mora biti organiziran kao pravna osoba odnosno organizacijska jedinica odvojena od bilo koje druge pravne osobe odnosno organizacijske jedinice, unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva.

(5) Istodobno osobe ne smiju biti zaposlene ili imenovane:

1. kao članovi uprave upravitelja infrastrukture i kao članovi uprave željezničkog prijevoznika
2. kao osobe zadužene za donošenje odluka o osnovnim funkcijama i kao članovi uprave željezničkog prijevoznika

3. ako postoji nadzorni odbor, kao članovi nadzornog odbora upravitelja infrastrukture i kao članovi nadzornog odbora željezničkog prijevoznika i

4. kao članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koje je dio vertikalno integriranog trgovačkog društva, a koje nadzire željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture i kao članovi uprave tog upravitelja infrastrukture.

(6) U vertikalno integriranim trgovačkim društvima, članovi uprave upravitelja infrastrukture i osobe zadužene za donošenje odluka o osnovnim funkcijama ne smiju primati nikakvu naknadu utemeljenu na postignutim rezultatima od bilo koje druge pravne osobe unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva niti smiju primati bilo kakve nagrade koje su ponajprije povezane s financijskim rezultatima određenih željezničkih prijevoznika, ali im se mogu nuditi poticaji u pogledu sveukupne učinkovitosti željezničkog sustava.

(7) Ako se različite pravne osobe unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva koriste zajedničkim informacijskim sustavima, pristup povjerljivim informacijama u vezi s osnovnim funkcijama smiju imati samo ovlaštene osobe upravitelja infrastrukture, a povjerljive informacije se ne smiju prosljeđivati drugim pravnim osobama unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva.

Neovisnost osnovnih funkcija

Članak 11.

(1) Upravitelj infrastrukture neovisan je organizacijski i kod donošenja odluka koje su vezane uz osnovne funkcije uzimajući u obzir ograničenja koja su određena člankom 6. stavkom 2. te člancima 45. i 54. ovoga Zakona.

(2) U skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka:

1. željeznički prijevoznik ili bilo koja druga pravna osoba ne smije ostvarivati odlučujući utjecaj na upravitelja infrastrukture u vezi s osnovnim funkcijama, pri čemu se ne dovodi u pitanje uloga Republike Hrvatske u pogledu propisivanja pravila za određivanje i naplatu naknada te pravila za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta, kao ni posebna pravila za određivanje i naplatu naknada u skladu s člancima 45. i 54. ovoga Zakona

2. željeznički prijevoznik ili bilo koja druga pravna osoba unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva ne smije imati odlučujući utjecaj na imenovanja i razrješenja osoba zaduženih za donošenje odluka o osnovnim funkcijama i

3. mobilnost radnika zaduženih za osnovne funkcije ne smije dovoditi do sukoba interesa.

Nepriistranost upravitelja infrastrukture kod upravljanja prometom i planiranja održavanja

Članak 12.

(1) Funkcije upravljanja prometom i planiranja održavanja moraju se izvršavati na transparentan i nediskriminirajući način, pri čemu osobe zadužene za donošenje odluka ne smiju biti u sukobu interesa.

(2) Upravitelj infrastrukture dužan je u slučajevima većih poremećaja odvijanja prometa koji utječu na pružanje usluga željezničkih prijevoznika omogućiti istima sveobuhvatan i pravodoban pristup relevantnim informacijama.

(3) Kada upravitelj infrastrukture željezničkim prijevoznicima iz stavka 2. ovoga članka odobrava dodatni pristup procesu upravljanja prometom, to je dužan činiti na transparentan i nediskriminirajući način.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je pristup relevantnim informacijama iz stavka 2. i dodatni pristup procesu upravljanja prometom iz stavka 3. ovoga članka propisati ugovorom o pristupu.

(5) Upravitelj infrastrukture kod dugoročnog planiranja opsežnog održavanja i/ili obnove željezničke infrastrukture koje kao posljedicu može imati izmjenu voznog reda, dužan je savjetovati se s podnositeljima zahtjeva i u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir iskazane primjedbe u skladu s Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2017/2075.

(6) Upravitelj infrastrukture dužan je planirati radove održavanja na nediskriminirajući način.

Povjeravanje funkcija upravitelja infrastrukture vanjskim izvršiteljima

Članak 13.

(1) Upravitelj infrastrukture može, pod uvjetom da ne nastane sukob interesa i da je zajamčena povjerljivost poslovnih podataka:

1. povjeriti funkcije drugoj pravnoj osobi, pod uvjetom da ona nije željeznički prijevoznik, da ne nadzire željezničkog prijevoznika niti je pod nadzorom željezničkog prijevoznika i

2. povjeriti željezničkom prijevozniku ili trgovačkom društvu koje nadzire željezničkog prijevoznika ili koje je pod nadzorom željezničkog prijevoznika izvođenje radova i s njima povezanih zadataka razvoja, održavanja i obnove željezničke infrastrukture.

(2) Unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva osnovne funkcije ne smiju se povjeriti niti jednoj pravnoj osobi vertikalno integriranog trgovačkog društva, osim ako je ta pravna osoba nadležna isključivo za osnovne funkcije.

(3) Upravitelj infrastrukture zadržava nadzor i snosi punu odgovornost za izvršavanje funkcija određenih u članku 10. stavku 1. ovoga Zakona.

(4) Svaka pravna osoba koja izvršava osnovne funkcije mora ispunjavati uvjete iz članka 10., 11., 12. i 14. ovoga Zakona.

(5) Iznimno od odredbi članka 10. stavaka 1. do 3. ovoga Zakona, funkcije upravitelja infrastrukture mogu obavljati različiti upravitelji infrastrukture, među ostalim i stranke u okviru javno-privatnog partnerstva, pod uvjetom da ispunjavaju uvjete iz članka 10. stavaka 4. do 7. i članka 11., 12. i 14. ovoga Zakona te da preuzimaju punu odgovornost za izvršavanje tih funkcija.

(6) Kada osnovne funkcije upravitelja infrastrukture nisu dodijeljene operatoru opskrbe električnom energijom, na njega se ne primjenjuju pravila koja se primjenjuju na upravitelje infrastrukture, pod uvjetom da je osigurana usklađenost s odgovarajućim odredbama o razvoju mreže, posebno s odredbama vezanim uz poboljšanje financijske situacije u skladu s člancima 17. do 20. ovoga Zakona.

(7) Upravitelj infrastrukture može sklopiti sporazume o suradnji s jednim ili više željezničkih prijevoznika na nediskriminirajući način u svrhu osiguravanja pogodnosti za korisnike željezničkog prijevoza kao što su smanjeni troškovi ili poboljšanje učinkovitosti dijela mreže koji je obuhvaćen sporazumom.

(8) Regulatorno tijelo ovlašteno je za nadzor sklapanja i provedbe sporazuma iz stavka 7. ovoga članka te može savjetovati otkazivanje sporazuma u opravdanim situacijama.

(9) Kada funkciju upravitelja infrastrukture obavljaju stranke u okviru javno-privatnog partnerstva u skladu sa stavkom 5. ovoga članka, uzimaju u obzir propise kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo.

Financijska transparentnost

Članak 14.

(1) Uzimajući u obzir propise kojima se uređuju trgovačka društva, upravitelj infrastrukture može prihode od djelatnosti upravljanja infrastrukturom, uključujući javna sredstva, upotrebljavati isključivo za financiranje vlastitog poslovanja, uključujući otplatu zajmova.

(2) Upravitelj infrastrukture može prihod iz stavka 1. ovoga članka upotrijebiti i za isplatu dobiti vlasnicima trgovačkog društva, što se odnosi na bilo kojeg privatnog vlasnika udjela, no isključuje trgovačka društva koja su dio vertikalno integriranog trgovačkog društva i koja nadziru i željezničkog prijevoznika i tog upravitelja infrastrukture.

(3) Upravitelj infrastrukture ne smije ni izravno ni neizravno odobravati zajmove željezničkom prijevozniku.

(4) Željeznički prijevoznik ne smije ni izravno ni neizravno odobravati zajmove upravitelju infrastrukture.

(5) Zajmovi između pravnih osoba vertikalno integriranog trgovačkog društva isključivo se odobravaju, isplaćuju i otplaćuju po tržišnim stopama i uvjetima koji odražavaju osobnu procjenu rizičnosti dotične pravne osobe.

(6) Sve usluge koje upravitelju infrastrukture nude druge pravne osobe u vertikalno integriranom trgovačkom društvu pružaju se na temelju ugovora i plaćaju se ili po tržišnim cijenama ili po cijenama koje odražavaju trošak proizvodnje, uz razumnu profitnu maržu.

(7) Dugovi upravitelja infrastrukture moraju biti jasno odvojeni od dugova drugih pravnih osoba unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva te se otplaćuju odvojeno.

(8) Bez obzira na stavak 7. ovoga članka, konačno plaćanje dugova može se izvršiti putem trgovačkog društva koje je dio vertikalno integriranog trgovačkog društva koje nadzire i željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture ili putem druge pravne osobe unutar trgovačkog društva.

(9) Računi upravitelja infrastrukture i računi drugih pravnih osoba unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva moraju se voditi na način kojim se osigurava ispunjenje odredbi ovoga članka i omogućuje odvojeno računovodstvo i transparentni financijski tokovi unutar trgovačkog društva.

(10) Unutar vertikalno integriranog trgovačkog društva upravitelj infrastrukture mora voditi detaljne zapise o svim komercijalnim i financijskim odnosima s drugim pravnim osobama tog trgovačkog društva.

Koordinacijski sastanci

Članak 15.

(1) Glavni upravitelj infrastrukture dužan je organizirati redovite koordinacijske sastanke sa zainteresiranim željezničkim prijevoznicima i podnositeljima zahtjeva uz sudjelovanje Regulatornog tijela kao promatrača.

(2) Na koordinacijske sastanke iz stavka 1. ovoga članka prema potrebi će se pozvati i predstavnici korisnika usluga željezničkog prijevoza putnika i tereta te predstavnici državnih, regionalnih ili lokalnih tijela.

(3) Koordinacija među ostalim obuhvaća:

1. potrebe podnositelja zahtjeva povezane s održavanjem i razvojem infrastrukturnog kapaciteta
2. korisnički orijentirane ciljeve kvalitete koji su navedeni u ugovoru o upravljanju željezničkom infrastrukturom i poticaje za smanjivanje troškova povezanih s pristupom infrastrukturi i smanjenje visine naknada i njihovu provedbu
3. sadržaj i provedbu izvješća o mreži
4. pitanja intermodalnosti i interoperabilnosti i
5. sva ostala pitanja povezana s uvjetima za pristup infrastrukturi, njezino korištenje i kvalitetom usluga upravitelja infrastrukture.

(4) Glavni upravitelj infrastrukture dužan je, uz prethodno savjetovanje sa zainteresiranim stranama, sastaviti i objaviti smjernice za koordinaciju.

(5) Koordinacija se provodi najmanje jednom godišnje, a upravitelj infrastrukture dužan je na svojoj mrežnoj stranici objaviti pregled aktivnosti poduzetih u skladu s ovim člankom.

(6) Koordinacijom se ne dovodi u pitanje pravo podnositelja zahtjeva na žalbu Regulatornom tijelu, kao ni ovlasti i nadležnosti Regulatornog tijela.

Europska mreža upravitelja infrastrukture

Članak 16.

Glavni upravitelj infrastrukture dužan je sudjelovati i surađivati u okviru Europske mreže upravitelja infrastrukture radi olakšavanja pružanja učinkovitih i djelotvornih usluga željezničkog prijevoza u Europskoj uniji.

Razvoj željezničkog sustava

Članak 17.

(1) Ciljevi održivog razvoja željezničkog sustava moraju odražavati buduće potrebe za mobilnošću putnika i tereta, jedinstvo funkcioniranja željezničkog sustava, pridonositi ciljevima nacionalne strategije za promet te globalnim ciljevima održivog razvoja i ciljevima strategije održivog razvoja Republike Hrvatske.

(2) Vlada Republike Hrvatske radi dugoročnog planiranja razvoja željezničkog sustava donosi strategiju razvoja željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Sektorska strategija) kojom se utvrđuju ciljevi, mjere, indikatori uspješnosti provedbe i programi razvoja usluga željezničkog prijevoza, razvoja željezničke infrastrukture i upravljanja željezničkom infrastrukturom.

(3) Sektorskom strategijom planira se i razvoj institucionalnog, zakonodavnog i organizacijskog okvira.

(4) Sektorska strategija donosi se za razdoblje od najmanje deset godina.

(5) Sektorska strategija kao akt dugoročnog planiranja izrađuje se i donosi sukladno propisu kojim je uređen sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

(6) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, radi srednjoročnog planiranja razvoja željezničkog sustava donosi:

1. nacionalni plan razvoja željezničke infrastrukture (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan ŽI)
2. nacionalni plan upravljanja željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima i razvoja usluga željezničkog prijevoza (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan UIŽP).

(7) Nacionalnim planovima iz stavka 6. ovoga članka određuju se projekti i aktivnosti te izvori financiranja potrebni za provedbu programa i mjera iz Sektorske strategije.

(8) Nacionalni plan ŽI sadrži projekte i aktivnosti za razvoj željezničke infrastrukture zasebno za:

1. održavanje postojeće željezničke infrastrukture
2. obnovu i modernizaciju postojeće željezničke infrastrukture
3. gradnju nove željezničke infrastrukture
4. interoperabilnost željezničke infrastrukture
5. sigurnost željezničkog sustava i
6. zaštitu željezničke infrastrukture i korisnika željezničkih usluga.

(9) Nacionalni plan ŽI treba uvažavati potrebe za razvojem željezničkog sustava i biti u skladu s Nacionalnim planom UIŽP.

(10) Nacionalni plan UIŽP sadrži projekte i aktivnosti za upravljanje, organizaciju regulacije željezničkog prometa te razvoj usluga željezničkog prijevoza zasebno za:

1. razvoj upravljanja, organizacije i regulacije željezničkog prometa
2. razvoj inteligentnih transportnih sustava
3. razvoj usluga željezničkog prijevoza putnika
4. razvoj usluga integriranog prijevoza putnika
5. razvoj usluga željezničkog prijevoza tereta
6. razvoj usluga intermodalnog prijevoza tereta i
7. razvoj ljudskih potencijala unutar željezničkog sustava.

(11) Svi projekti i aktivnosti navedeni u nacionalnim planovima iz stavka 6. ovoga članka moraju sadržavati određenu dinamiku realizacije te iznos i izvore financijskih sredstava potrebnih za njihovu realizaciju.

(12) Nacionalnim planovima iz stavka 6. ovoga članka se, ako je primjenjivo, u obzir uzimaju i opće potrebe Europske unije, uključujući potrebu suradnje sa susjednim trećim zemljama.

(13) Nacionalni planovi iz stavka 6. ovoga članka donose se za razdoblje od najmanje pet godina.

(14) Nacionalni planovi kao akti srednjoročnog planiranja izrađuju se i donose sukladno propisu kojim je uređen sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

(15) Na temelju Nacionalnog plana ŽI upravitelj infrastrukture uz suglasnost Ministarstva i središnjeg tijela državne uprave nadležnog za financije donosi godišnji plan građenja, modernizacije, obnove i

održavanja željezničke infrastrukture, koji je sastavni dio poslovnog plana upravitelja infrastrukture iz članka 20. ovoga Zakona.

(16) Upravitelj infrastrukture dužan je uspostaviti informatički sustav za praćenje provedbe projekata temeljem Nacionalnog plana ŽI i godišnjeg plana građenja modernizacije, obnove i održavanja željezničke infrastrukture te realizacije investicija u željezničku infrastrukturu koji sadrži podatke i dokumentaciju o svim projektima i investicijama te njihovom statusu.

(17) Upravitelj infrastrukture mora omogućiti Ministarstvu kontinuirani pristup informatičkom sustavu iz stavka 16. ovoga članka radi uvida u stanje projekata i investicija.

(18) Ministarstvo svake godine Vladi Republike Hrvatske podnosi izvješće o provedbi Sektorske strategije i donesenih nacionalnih planova.

(19) Upravitelj infrastrukture najmanje jednom godišnje, a prema potrebi i češće, podnosi izvješće Ministarstvu o provedbi godišnjeg plana građenja, modernizacije, obnove i održavanja željezničke infrastrukture.

(20) U izradu Sektorske strategije i nacionalnih planova na nediskriminirajući način moraju biti uključeni ključni dionici, kao što su upravitelji infrastrukture, željeznički prijevoznici i operatori uslužnih objekata.

Financiranje željezničke infrastrukture

Članak 18.

(1) Izvori sredstava za financiranje željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona su:

1. sredstva ostvarena naknadom po litri naplaćene trošarine na energente
2. sredstva državnog proračuna za održavanje željezničke infrastrukture
3. sredstva državnog proračuna za financiranje i sufinanciranje građenja, modernizacije i obnove željezničke infrastrukture i ostalih investicijskih projekata željezničke infrastrukture
4. sredstva iz fondova Europske unije za sufinanciranje investicijskih projekata željezničke infrastrukture
5. sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
6. sredstva od ulaganja domaćih i stranih pravnih osoba i
7. sredstva iz drugih izvora, uključujući vlastite prihode upravitelja željezničke infrastrukture.

(2) Sredstva iz stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga članka vode se izdvojeno u poslovnim knjigama upravitelja infrastrukture.

(3) Naknada iz stavka 1. točke 1. ovoga članka uplaćuje se iz državnog proračuna po litri naplaćene trošarine na energente, i to u iznosu od 0,20 kuna na račun upravitelja infrastrukture, a najviše do iznosa koji je za tu namjenu osiguran u državnom proračunu za pojedinu godinu:

1. motorne benzine koji se koriste kao pogonska goriva:

a) olovni benzin iz tarifnih oznaka KN 2710 11 51, 2710 11 59 i

b) bezolovni benzin iz tarifnih oznaka KN 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49 i

c) motorni benzin za zrakoplove iz tarifnih oznaka KN 2710 11 31 i 2710 11 70 i

2. plinska ulja iz tarifnih oznaka KN 2710 19 41 do 2710 19 49 koja se koriste kao pogonska goriva.

(4) Naknade iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga Zakona uplaćuju se iz državnog proračuna najviše do iznosa koji je za tu namjenu osiguran u državnom proračunu za pojedinu godinu.

Financiranje upravitelja infrastrukture

Članak 19.

(1) Izvori sredstava za financiranje upravitelja željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona su:

1. sredstva ostvarena naplatom naknada

2. sredstva državnog proračuna za financiranje upravljanja, organizacije i regulacije željezničkog prometa

3. vlastiti prihodi upravitelja željezničke infrastrukture.

(2) Sredstva iz stavka 1. točke 2. ovoga članka dodjeljuju se u skladu s propisima kojima se uređuju državne potpore.

(3) Sredstva iz stavka 1. točke 2. ovoga članka vode se izdvojeno u poslovnim knjigama upravitelja infrastrukture.

(4) Sredstva osigurana u državnom proračunu, proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ostalih izvora koja su namijenjena financiranju upravitelja infrastrukture ne mogu se koristiti za potrebe financiranja željezničkih prijevoznika.

(5) Naknada iz stavka 1. točke 2. ovoga članka uplaćuje se iz državnog proračuna najviše do iznosa koji je za tu namjenu osiguran u državnom proračunu za pojedinu godinu.

Poslovni plan upravitelja infrastrukture

Članak 20.

(1) Upravitelj infrastrukture, u skladu s Nacionalnim planom ŽI i ugovorom o upravljanju željezničkom infrastrukturom te uzimajući u obzir raspoloživost financijskih sredstava iz članka 18. i 19. ovoga Zakona, dužan je donijeti poslovni plan koji uključuje plan građenja, modernizacije, obnove i održavanja željezničke infrastrukture i plan upravljanja željezničkom infrastrukturom.

(2) Poslovni plan mora osigurati optimalno i učinkovito korištenje, raspoloživost i razvoj željezničke infrastrukture uz osiguranje financijske ravnoteže i sredstva za ostvarenje projekata i aktivnosti.

(3) Upravitelj infrastrukture dužan je donijeti poslovni plan najkasnije do kraja veljače godine za koju se plan donosi.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je prije donošenja poslovnog plana, postojećim podnositeljima zahtjeva, a po upitu i potencijalnim podnositeljima zahtjeva, osigurati pristup relevantnim podacima i dati im mogućnost da izraze svoje mišljenje o nacrtu poslovnog plana, a vezano uz uvjete pristupa i korištenja te uz učinkovitost, raspoloživost i razvoj željezničke infrastrukture.

(5) Nacrt poslovnog plana s mogućim mišljenjima postojećih odnosno potencijalnih podnositelja zahtjeva mora se dostaviti Regulatornom tijelu koje daje neobvezujuće mišljenje.

(6) Nacrt poslovnog plana za iduću godinu s mogućim mišljenjima postojećih odnosno potencijalnih podnositelja zahtjeva mora se dostaviti Ministarstvu na mišljenje do kraja listopada tekuće godine.

Poravnavanje računa upravitelja infrastrukture

Članak 21.

Vlasnik željezničke infrastrukture osigurava da su, u uobičajenim poslovnim uvjetima i u razdoblju od pet godina, u računu dobiti i gubitka upravitelja infrastrukture barem uravnoteženi, s jedne strane, prihodi od naknada za minimalni pristupni paket i pristup kolosijekom do uslužnih objekata, viškovi od drugih poslovnih djelatnosti, nepovratna sredstva iz privatnih izvora i javna sredstva koja, gdje je primjenjivo, uključuju predujmove doznačene od strane države te, s druge strane, rashodi upravitelja infrastrukture koji uključuju rashode za održavanje željezničke infrastrukture te rashode upravljanja, organizacije i regulacije željezničkog prometa.

Uvjeti za pristup željezničkoj infrastrukturi

Članak 22.

(1) Svakom željezničkom prijevozniku, uz jednake, nediskriminirajuće i transparentne uvjete, mora se odobriti pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi u svrhu pružanja usluga željezničkog prijevoza tereta.

(2) Pravo pristupa iz stavka 1. ovoga članka uključuje pristup kolosijecima koji povezuju morske luke i luke unutarnjih voda i ostale uslužne objekte iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona i pristup kolosijecima koje koristi ili bi ih moglo koristiti više krajnjih korisnika.

(3) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1370/2007 i Uredbu (EU) 2016/2338, svakom željezničkom prijevozniku, uz jednake, nediskriminirajuće i transparentne uvjete, mora se odobriti pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi u svrhu pružanja usluga željezničkog prijevoza putnika.

(4) Pravo pristupa iz stavka 3. ovoga članka uključuje pristup kolosijecima koji povezuju uslužne objekte iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona.

(5) Željeznički prijevoznik koji pruža uslugu prijevoza putnika ima pravo ukrcati i iskrcati putnike u službenom mjestu predviđenom za ulazak ili izlazak putnika.

(6) Kako bi mogao koristiti infrastrukturni kapacitet, željeznički prijevoznik dužan je imati važeću potvrdu o sigurnosti te s upraviteljem infrastrukture sklopiti ugovor o pristupu.

Ograničenje prava pristupa i prava ukrcanja i iskrcaja putnika

Članak 23.

(1) Iznimno od članka 22. stavaka 3. do 5. ovoga Zakona, ne odobrava se pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi za pružanje usluga prijevoza putnika između određenog polazišta i određenog odredišta kada jedan ili više ugovora o javnim uslugama pokrivaju isti ili alternativni pravac i kada bi pravo pristupa ugrozilo ekonomsku ravnotežu tih ugovora o javnim uslugama.

(2) Kako bi se utvrdilo moguće ugrožavanje ekonomske ravnoteže ugovora o javnim uslugama, Regulatorno tijelo obavlja objektivnu ekonomsku analizu i temelji svoju odluku na unaprijed utvrđenim kriterijima u skladu sa zakonom kojim se uređuje regulacija tržišta željezničkih usluga i provedbenim aktima Europske komisije.

(3) Podnositelj zahtjeva koji planira zatražiti infrastrukturni kapacitet radi pružanja usluge željezničkog prijevoza putnika na željezničkoj infrastrukturi na kojoj je pravo pristupa ograničeno u skladu sa stavkom 1. ovoga članka dužan je obavijestiti o tome upravitelja infrastrukture i Regulatorno tijelo najmanje osamnaest mjeseci prije stupanja na snagu voznog reda na koji se odnosi zahtjev za dodjelu kapaciteta.

Uvjeti za pristup željezničkim uslugama

Članak 24.

(1) Upravitelj infrastrukture dužan je na nediskriminirajući način pružiti svim željezničkim prijevoznicima minimalni pristupni paket iz Priloga 2. točke 1. ovoga Zakona.

(2) Operator uslužnog objekta dužan je na nediskriminirajući način pružiti svim željezničkim prijevoznicima pristup uslužnim objektima iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona, uključujući pristup kolosijekom do uslužnih objekata, kao i pristup uslugama koje se pružaju u tim objektima.

(3) Kada pravna osoba koja djeluje na tržištu usluga željezničkog prijevoza i ima vladajući položaj na domaćem tržištu usluga željezničkog prijevoza, izravno ili neizravno, nadzire operatora uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. podtočaka a) do f) ovoga Zakona, operator uslužnog objekta mora biti organiziran na takav način da je, u organizacijskom smislu i u pogledu odlučivanja, neovisan o toj pravnoj osobi.

(4) Za dokazivanje neovisnosti iz stavka 3. ovoga članka ne traži se osnivanje posebne pravne osobe za upravljanje uslužnim objektima, već je dovoljno organizirati posebnu organizacijsku jedinicu unutar iste pravne osobe.

(5) Operatori uslužnih objekata iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona dužni su voditi odvojene račune, uključujući zasebne bilance i račune dobiti i gubitka, za sve uslužne objekte kojima upravljaju i za usluge koje pružaju.

(6) Kada uslužnim objektom upravlja upravitelj infrastrukture ili je operator uslužnog objekta pod izravnim ili neizravnim nadzorom upravitelja infrastrukture, smatra se da su uvjeti iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka ispunjeni ako upravitelj infrastrukture ispunjava uvjete iz članka 10. ovoga Zakona.

(7) Operatori uslužnih objekata iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona dužni su u razumnom roku, koji određuje Regulatorno tijelo, odgovoriti na zahtjev željezničkog prijevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu.

(8) Operatori uslužnih objekata iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona mogu odbiti zahtjev željezničkog prijevoznika samo ako postoji izvediva alternativa koja željezničkom prijevozniku omogućuje obavljanje usluge prijevoza putnika ili tereta na istim ili alternativnim pravicima i po ekonomski prihvatljivim uvjetima.

(9) Operatori uslužnih objekata iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona nemaju obvezu ulagati sredstva u uslužne objekte kako bi udovoljili svim zahtjevima željezničkih prijevoznika.

(10) Kada operator uslužnog objekta iz stavka 2. ovoga članka odbije zahtjev željezničkog prijevoznika za pristup uslužnom objektu ili za pružanje usluga u tom objektu, operator uslužnog objekta dužan je u pisanom obliku u roku iz stavka 7. ovoga članka obrazložiti svoju odluku te ukazati na izvedive alternative u drugim objektima te je dostaviti Regulatornom tijelu na znanje.

(11) U slučaju kolidirajućih zahtjeva operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona, u onoj mjeri u kojoj je to moguće, nastojat će udovoljiti svim zahtjevima.

(12) Ako u slučaju iz stavka 11. ovoga članka ne postoji izvediva alternativa i nije moguće udovoljiti svim zahtjevima za kapacitetom uslužnog objekta, podnositelj zahtjeva može pokrenuti postupak pravne zaštite pred Regulatornim tijelom koje preispituje predmet i prema potrebi poduzima radnje kojima će osigurati dodjelu odgovarajućeg dijela kapaciteta podnositelju zahtjeva.

(13) Ako se uslužni objekt iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona nije koristio najmanje dvije uzastopne godine, a željeznički prijevoznici su operatoru uslužnog objekta izrazili interes i dokazali potrebu za korištenjem uslužnog objekta, vlasnik uslužnog objekta dužan je objaviti da se uslužni objekt u cijelosti ili dijelom daje u zakup, osim ako operator uslužnog objekta dokaže da je u tijeku postupak prenamjene uslužnog objekta zbog kojeg objekt ne može koristiti niti jedan željeznički prijevoznik.

(14) Kada operator uslužnog objekta pruža dodatne usluge iz Priloga 2. točke 3. ovoga Zakona, dužan ih je pružiti na zahtjev željezničkog prijevoznika na nediskriminirajući način.

(15) Željeznički prijevoznici mogu od upravitelja infrastrukture ili drugih operatora uslužnih objekata zatražiti pružanje pratećih usluga iz Priloga 2. točke 4. ovoga Zakona.

(16) Operator uslužnog objekta iz stavka 15. ovoga članka nije dužan pružiti prateće usluge iz Priloga 2. točke 4. ovoga Zakona, ali kada ih pruža jednom željezničkom prijevozniku, dužan ih je pružiti i drugim željezničkim prijevoznicima na njihov zahtjev i na nediskriminirajući način.

(17) Mjere kojima se određuju pojedinosti postupka i kriteriji za pristup uslugama koje se pružaju u uslužnim objektima iz Priloga 2. točaka 2. do 4. ovoga Zakona određene su Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/2177 od 22. studenoga 2017. o pristupu uslužnim objektima i uslugama povezanim sa željeznicom (Tekst značajan za EGP) (SL L 307, 23. 11. 2017.).

Željezničke usluge operatora uslužnog objekta

Članak 25.

(1) Operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona dužan je objaviti podatke o uvjetima pružanja željezničkih usluga, naknadama i načinu pristupa uslužnom objektu i uslugama u skladu s Provedbenom Uredbom (EU) 2017/2177.

(2) Operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona dužan je na pisani zahtjev dostaviti Regulatornom tijelu način izračuna naknada za sve željezničke usluge koje pruža, podatke na temelju kojih su naknade izračunate i poveznicu na mrežnu stranicu na kojoj su objavljeni podaci o željezničkim uslugama koje pruža.

(3) Operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona dužan je Regulatornom tijelu petnaest dana prije promjene visina naknada, načina i uvjeta pružanja željezničkih usluga dostaviti na znanje podatke o promjenama.

(4) Regulatorno tijelo vodi registar željezničkih usluga operatora uslužnih objekata iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona koji javno objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(5) Opremljenosti pojedinih vrsta uslužnih objekata iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona detaljnije će se urediti pravilnikom koji donosi ministar.

Električna energija za vuču vlakova

Članak 26.

(1) Djelatnost upravitelja infrastrukture vezana uz isporuku i naplatu električne energije za vuču vlakova ne smatra se energetsom djelatnošću u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije.

(2) Upravitelj infrastrukture je kupac električne energije u smislu propisa kojim se uređuje energija i tržište električne energije.

(3) Upravitelj infrastrukture isporučuje željezničkim prijevoznicima, kao krajnjim kupcima, električnu energiju potrebnu za vuču vlakova i obračunava naknadu za isporuku električne energije potrebne za vuču vlakova.

(4) Naknada iz stavka 3. ovoga članka sadrži troškove isporuke električne energije koje upravitelj infrastrukture ima kao kupac električne energije (troškovi nabave električne energije, naknada korištenja prijenosne i distribucijske mreže), pri čemu se iznos naknade može uvećati za razumnu dobit.

(5) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi model naplate električne energije za vuču vlakova koji najbolje odgovara postojećem stanju tržišta.

(6) Upravitelj infrastrukture obvezuje se pratiti troškove električne energije za vuču vlakova i ostvareni rad željezničkih prijevoznika te shodno pribavljenim podacima prema potrebi revidirati ili mijenjati model obračuna naknade za korištenje električne energije za vuču vlakova.

(7) Uvažavajući opće uvjete za priključenje postrojenja korisnika na mrežu operatora prijenosnog sustava, postojeće stanje na elektroenergetskom tržištu, stanje voznog parka željezničkih prijevoznika i tehničke mogućnosti elektroenergetskih postrojenja upravitelja infrastrukture za prihvatanje proizvedene električne energije na vučnim vozilima, upravitelj infrastrukture pratit će, razvijati i unaprjeđivati elektroenergetski sustav za prihvatanje električne energije proizvedene na vučnim vozilima rekuperativnim kočenjem.

(8) Model naplate električne energije za vuču vlakova iz stavka 5. ovoga članka uvažava proizvedenu električnu energiju rekuperativnim kočenjem i brojila električne energije na vučnim vozilima.

(9) Električna energija proizvedena rekuperativnim kočenjem smatra se energijom iz obnovljivih izvora energije.

Zajednički informacijski sustav i sustav za izdavanje jedinstvenih prijevoznih karata

Članak 27.

(1) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1371/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o pravima i obvezama putnika u željezničkom prometu (SL L 315, 3. 12. 2007.) i propis kojim se uređuje prijevoz u cestovnom prometu, željeznički prijevoznik koji pruža usluge domaćeg prijevoza putnika dužan je sudjelovati u zajedničkom informacijskom sustavu i integriranom sustavu za izdavanje karata, jedinstvenih prijevoznih karata i rezervacija koji uspostavlja nadležno tijelo.

(2) Ako je sustav iz stavka 1. ovoga članka uspostavljen, on ne smije uzrokovati narušavanje tržišta ili diskriminaciju među željezničkim prijevoznicima te njime upravlja javno tijelo ili druga pravna osoba ili udruženje svih željezničkih prijevoznika koji obavljaju usluge prijevoza putnika.

Jedinstven informatički sustav prijevoza

Članak 28.

(1) Ministarstvo uspostavlja jedinstveni informatički sustav za prikupljanje podataka neophodnih za izradu strateških dokumenata, praćenje tržišta željezničkih usluga, tržišta usluga željezničkog prijevoza i podatke koji se dostavljaju Europskoj komisiji.

(2) Ministarstvo uspostavlja, održava i nadograđuje sustav iz stavka 1. ovoga članka prema razvoju tržišta i zahtjevima prometnog sektora vezanom za podatke prijeko potrebne za izradu studija, strategija i planskih dokumenata iz prometnog sektora.

(3) Ministarstvo daje korisnicima i državnim tijelima ovlaštenja za dostupnost sustavu i korištenje podataka iz sustava poštujući načelo poslovno osjetljivih podataka.

(4) Upravitelji infrastrukture, operatori uslužnih objekata, željeznički prijevoznici, podnositelji zahtjeva i cestovni prijevoznici koji ostvaruju pravo na poticaje u kombiniranom prijevozu tereta dužni su redovito upisivati podatke u sustav iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Ministarstvo prati stanje na tržištu usluga željezničkog prijevoza, izrađuje analize i javno na svojim mrežnim stranicama objavljuje podatke vezane za udio na tržištu željezničkih prijevoznika putnika i tereta.

Pomoć putnicima u izvanrednim situacijama

Članak 29.

Željeznički prijevoznik koji pruža usluge prijevoza putnika dužan je izraditi planove za izvanredne situacije i osigurati da su ti planovi za izvanredne situacije usklađeni kako bi se u smislu članka 18. Uredbe (EZ) br. 1371/2007 putnicima osigurala pomoć u slučaju većih smetnji u pružanju usluga željezničkog prijevoza.

Prekogranični sporazumi

Članak 30.

(1) Radi nesmetanog odvijanja željezničkog prijevoza, Republika Hrvatska sa susjednom državom može sklopiti prekogranični sporazum koji mora biti u skladu s pravom Europske unije i koji ne smije diskriminirati između željezničkih prijevoznika niti smije ograničiti slobodu pružanja usluga prekograničnog prijevoza.

(2) Ministarstvo obavješćuje Europsku komisiju o svim sklopljenim prekograničnim sporazumima, kao i o namjeri započinjanja pregovora o sklapanju novih ili izmjeni postojećih prekograničnih sporazuma između Republike Hrvatske i drugih država članica ili trećih država.

(3) Poštujući načela iz sklopljenog prekograničnog sporazuma upravitelj infrastrukture može sa susjednim upraviteljem infrastrukture sklopiti sporazum kojim se regulira međusobna suradnja.

Nadzor tržišta željezničkih usluga

Članak 31.

(1) U svrhu nadzora tržišta od strane Europske komisije, Regulatorno tijelo temeljem podataka prikupljenih od dionika dostavlja Europskoj komisiji i Ministarstvu na znanje svake godine potrebne podatke o korištenju mreža i razvoju okvirnih uvjeta u željezničkom sektoru, pritom poštujući ulogu socijalnih partnera.

(2) Dionici tržišta željezničkih usluga u skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka dužni su Regulatornom tijelu dostavljati na zahtjev podatke o tržištu željezničkih usluga u obliku i vrsti na temelju dobivenih uputa.

(3) Izmjene i promjene podataka moraju se prijaviti uz pisano obrazloženje Regulatornom tijelu u roku od pet dana od saznanja o promjeni.

(4) Mjere kojima se osigurava dosljednost u obvezama izvješćivanja država članica određene su Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/1100 od 7. srpnja 2015. o obvezama izvješćivanja država članica u okviru nadzora željezničkog tržišta (Tekst značajan za EGP) (SL L 181, 9. 7. 2015.).

POGLAVLJE III. IZDAVANJE DOZVOLE

Izdavatelj dozvole

Članak 32.

(1) Ministarstvo izdaje dozvolu za obavljanje usluga željezničkog prijevoza kojom željeznički prijevoznik stječe pravo pružanja svih ili pojedinih vrsta usluga željezničkog prijevoza.

(2) Ministarstvo je nadležno za provjeru ispunjavanja uvjeta iz ovoga poglavlja.

Opći uvjeti za izdavanje dozvole

Članak 33.

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi domaća pravna osoba.

(2) Za dobivanje dozvole domaća pravna osoba mora:

1. imati sjedište na teritoriju Republike Hrvatske i

2. biti registrirana za djelatnost pružanja usluga željezničkog prijevoza putnika i/ili tereta uz uvjet osiguravanja vuče vlakova ili

3. biti registrirana za vuču vlakova.

(3) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 2. ovoga članka dokazuje se izvatkom iz sudskog registra.

(4) U zahtjevu za izdavanje dozvole domaća pravna osoba obvezno navodi sljedeće podatke:

1. puni naziv i sjedište

2. telefonski broj, adresu elektroničke pošte, matični broj subjekta (MBS) i osobni identifikacijski broj (OIB)

3. vrsta usluge željezničkog prijevoza (prijevoz tereta / prijevoz putnika / samo vuča).

(5) Dozvola se može izdati ili se njezina valjanost može produžiti samo ako su ispunjeni svi uvjeti za njezino izdavanje iz ovoga poglavlja.

(6) Niti jedna pravna osoba ne smije pružati usluge željezničkog prijevoza ako nema odgovarajuću dozvolu.

(7) Dozvola, sama po sebi, ne daje pravnoj osobi pravo pristupa na željezničku infrastrukturu.

(8) Mjere kojima se određuju pojedini za uporabu zajedničkog predloška za dozvolu i za osiguranje pravednog i učinkovitog tržišnog natjecanja na tržištu željezničkog prijevoza te detalji postupka koji se mora slijediti kod izdavanja dozvole određene su Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/171 od 4. veljače 2015. o određenim aspektima postupka izdavanja dozvola željezničkim prijevoznicima (Tekst značajan za EGP) (SL L 29, 5. 2. 2015.).

Uvjeti za dozvolu

Članak 34.

Domaća pravna osoba koja podnosi zahtjev za izdavanje dozvole dužna je prije početka obavljanja djelatnosti dokazati da će u bilo kojem trenutku biti u mogućnosti udovoljiti uvjetima vezanim uz dobar ugled, solventnost, stručnost i pokrivanje svoje odgovornosti za štetu kako je navedeno u člancima 35. do 38. ovoga Zakona.

Uvjeti vezani uz dobar ugled

Članak 35.

(1) Za dobivanje dozvole protiv domaće pravne osobe ne smije biti otvoren stečajni postupak.

(2) Za dokazivanje ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će pribaviti potvrdu mjerodavnog suda.

(3) Dobar ugled, u smislu ovoga Zakona, nema pravna osoba koja je:

1. pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.) ili protiv gospodarstva (glava XXIV.), a koja su propisana Kaznenim zakonom (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17.)

2. pravomoćno osuđena za kazneno djelo protiv sigurnosti platnog prometa i osiguranja (glava XXI.), povrede prava na štrajk (čl. 111.), povrede prava na rad i drugih prava iz rada (članak 114.), povrede prava na zdravstvenu i invalidsku zaštitu (članak 115.), a koja su propisana Kaznenim zakonom (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98. – ispravak, 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11.)

3. pravomoćno osuđena zbog teških povreda propisa kojima se uređuje područje željeznica, propisa kojima se uređuje radno pravo, propisa kojima se uređuju socijalna prava, uključujući propise kojima se uređuje zaštita na radu te propisima kojima se uređuje carinsko pravo u slučaju prijevoznika koji traži dozvolu za prijevoz tereta koji podliježe carinskim postupcima ili

4. pravomoćno osuđena za povrede ugovorenih obveza koje proizlaze iz obvezujućih kolektivnih ugovora.

(4) Dobar ugled, u smislu ovoga Zakona, nema član uprave domaće pravne osobe koji je:

1. pravomoćno osuđen na kaznu zatvora u trajanju jedne ili više godina za kazneno djelo protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), protiv života i tijela (glava X.), protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI.), protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), protiv osobne slobode (glava XIII.), protiv spolne slobode (glava XVI.), protiv spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.), protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII.), protiv okoliša (glava XX.), protiv opće sigurnosti (glava XXI.), protiv sigurnosti prometa (glava XXII.), protiv imovine (glava XXIII.), protiv gospodarstva (glava XXIV.), protiv računalnih sustava, programa i podataka (glava XXV.), protiv krivotvorenja (glava XXVI.), protiv intelektualnog vlasništva (glava XXVII.), protiv službene dužnosti

(glava XXVIII.), protiv pravosuđa (glava XXIX.), protiv javnog reda (glava XXX.), protiv Republike Hrvatske (glava XXXII.), protiv strane države ili međunarodne organizacije (glava XXXIII.), a koje je propisano Kaznenim zakonom (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17.)

2. pravomoćno osuđen na kaznu zatvora u trajanju jedne ili više godina za kazneno djelo protiv života i tijela (glava X.), protiv slobode i prava čovjeka i građanina (glava XI.), protiv Republike Hrvatske (glava XII.), protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (glava XIV.), protiv braka, obitelji i mladeži (glava XVI.), protiv imovine (glava XVII.), protiv okoliša (glava XIX.), protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa (glava XX.), protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), protiv pravosuđa (XXII.), protiv vjerodostojnosti isprava (XXIII.), protiv javnog reda (XXIV.), protiv službene dužnosti (glava XXV.), a koje je propisano Kaznenim zakonom (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98. – ispravak, 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11.).

(5) Osobe iz stavaka 3. i 4. ovoga članka dobar ugled dokazuju izvodom iz kaznene evidencije i evidencije o prekršajima, koje po službenoj dužnosti pribavlja Ministarstvo.

(6) Isprava iz stavka 5. ovoga članka, prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole, ne smije biti starija od tri mjeseca od dana njezinog izdavanja.

Uvjeti vezani uz financijsku sposobnost

Članak 36.

(1) Za dobivanje dozvole domaća pravna osoba mora biti financijski sposobna, što znači da svoje sadašnje i buduće obveze može uz normalne uvjete poslovanja ispuniti u razdoblju od dvanaest mjeseci.

(2) Ispunjavanje uvjeta financijske sposobnosti iz stavka 1. ovoga članka domaća pravna osoba dokazuje sljedećim podacima:

1. raspoloživim obrtnim sredstvima, uključujući bankovni saldo, ugovorena prekoračenja i postojeće kreditne obveze i zajmove
2. sredstvima i imovinom koja nije opterećena i koja je dostupna kao jamstvo
3. radnim kapitalom
4. relevantnim troškovima bitnim za obavljanje djelatnosti, uključujući nabavne troškove ili plaćanja za osnovna sredstva (vozila, zemljišta, zgrade, postrojenja i željeznička vozila)
5. teretima na imovinu i
6. porezima i doprinosima za obvezno osiguranje.

(3) Domaća pravna osoba ne smatra se financijski sposobnom ako su kao posljedica poslovanja nastali značajni ili nastaju opetovani zaostaci u plaćanju poreza i doprinosa obveznog osiguranja.

(4) Ministarstvo može u bilo kojem trenutku obaviti provjeru ispunjavanja financijske sposobnosti domaće pravne osobe putem godišnjih izvještaja, bilance, revizijskog izvješća ili odgovarajućih dokumenata od banke i ostalih nadležnih institucija.

Uvjeti vezani uz stručnost

Članak 37.

(1) Domaća prava osoba mora imati, ili dokazati da će prije početka obavljanja djelatnosti imati, upravljačku strukturu koja raspolaže znanjem i iskustvom potrebnim za sigurno i pouzdano upravljanje i za nadzor nad djelatnosti iz dozvole.

(2) Ispunjavanje uvjeta vezanih uz stručnost upravljačke strukture iz stavka 1. ovoga članka domaća pravna osoba dokazuje pregledom upravljačke strukture koja uključuje popis osoba s uvjerenjima o stručnoj osposobljenosti, potvrdama o radnom iskustvu i ostalim odgovarajućim potvrdama.

(3) Domaća pravna osoba mora imati, unutar upravljačke strukture, zaposlenu minimalno jednu fizičku osobu koja ima visoku stručnu spremu ili odgovarajuću stručnu spremu sukladno posebnim propisima kojima se regulira visoko obrazovanje željezničkog prometnog smjera.

Uvjeti vezani uz osiguranje od odgovornosti za štetu

Članak 38.

(1) Za dobivanje dozvole domaća pravna osoba mora biti osigurana kod osiguravajućeg društva u najmanjem iznosu koji pravilnikom određuje ministar ili posjedovati odgovarajuća jamstva u skladu s tržišnim uvjetima za pokriće odgovornosti u slučaju nesreće sukladno nacionalnom ili međunarodnom pravu, posebno u odnosu na putnike, prtljagu, teret i poštu, a u odnosu na treće osobe sukladno propisu kojim se uređuju izvanugovorni obvezni odnosi.

(2) Uz ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka mogu se uzeti u obzir i specifična obilježja i profil rizika različitih vrsta usluga, posebno kada se željeznički prijevoz odvija iz kulturnih ili baštinskih razloga.

(3) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka domaća pravna osoba dokazuje potvrdom ili izjavom osiguravajućeg društva ili drugim dokumentom kojim dokazuje pokriće odgovornosti u slučaju nesreće i ozbiljne nesreće.

Valjanost dozvole

Članak 39.

(1) Dozvola izdana u Republici Hrvatskoj vrijedi na području Europske unije.

(2) Dozvole izdane željezničkim prijevoznicima od nadležnih tijela ostalih država članica Europske unije priznaju se u Republici Hrvatskoj.

(3) Dozvola vrijedi sve dok željeznički prijevoznik ispunjava uvjete za njezino izdavanje.

(4) Ministarstvo provodi provjeru ispunjavanja uvjeta za izdavanje dozvola najmanje svakih pet godina.

Privremeno oduzimanje i ukidanje dozvole

Članak 40.

(1) Ako postoji opravdana sumnja da željeznički prijevoznik kojemu je Ministarstvo izdalo dozvolu ne ispunjava uvjete za njezino izdavanje, Ministarstvo može u bilo kojem trenutku provjeriti ispunjava li željeznički prijevoznik te uvjete.

(2) Kada utvrdi da željeznički prijevoznik više ne ispunjava uvjete za izdavanje dozvole, Ministarstvo mora dozvolu privremeno oduzeti ili ukinuti.

(3) Ako postoji opravdana sumnja da željeznički prijevoznik kojem je dozvolu izdalo tijelo druge države članice ne ispunjava uvjete za njezino izdavanje, Ministarstvo će bez odgađanja o tome obavijestiti tijelo države članice koje je izdalo dozvolu.

(4) Ako Ministarstvo privremeno oduzme ili ukine dozvolu zbog neispunjenja uvjeta o financijskoj sposobnosti, Ministarstvo može izdati privremenu dozvolu na razdoblje od najdulje šest mjeseci do preustroja željezničkog prijevoznika, uz uvjet da nije ugrožena sigurnost.

(5) Kada željeznički prijevoznik prestane s obavljanjem djelatnosti u razdoblju od šest mjeseci ili ne započne s obavljanjem djelatnosti u roku od šest mjeseci od izdavanja dozvole, Ministarstvo može odrediti novi rok za nastavak odnosno početak obavljanja djelatnosti ili donijeti odluku o ukidanju dozvole.

(6) U odnosu na početak obavljanja djelatnosti željeznički prijevoznik može zatražiti određivanje duljeg razdoblja, uzimajući u obzir specifičnu prirodu usluga koje se trebaju pružati.

(7) U slučaju promjene koja utječe na pravni status željezničkog prijevoznika, a posebice u slučaju spajanja ili preuzimanja, željeznički prijevoznik dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo u roku od 30 dana od nastale statusne promjene, koje ovisno o opsegu statusne promjene može donijeti odluku o nastavku važenja dozvole, a željeznički prijevoznik može nastaviti poslovati, osim ako Ministarstvo odluči da je ugrožena sigurnost.

(8) Kada željeznički prijevoznik namjerava značajno izmijeniti ili proširiti svoju djelatnost, dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo, koje ovisno o opsegu izmijene ili proširenja može donijeti odluku o izmjeni, proširenju ili ukidanju dozvole.

(9) Ako željeznički prijevoznik protiv kojeg je pokrenut stečajni postupak ne može dokazati da u razumnom roku postoji mogućnost za zadovoljavajuće financijsko restrukturiranje, Ministarstvo će dozvolu ukinuti.

(10) Kada Ministarstvo izda ili privremeno oduzme ili ukine dozvolu, dužno je o tome na odgovarajući način obavijestiti Agenciju Europske unije za željeznice.

Postupak izdavanja dozvole

Članak 41.

(1) Dozvola se izdaje u upravnom postupku u skladu s propisom kojim je uređen upravni postupak.

(2) Ministarstvo će o zahtjevu za izdavanjem dozvole donijeti obrazloženu odluku u najkraćem mogućem roku, a ne dužem od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(3) Kod donošenja odluke uzimaju se u obzir svi dostupni podaci.

(4) Protiv odluke Ministarstva iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ministarstvo može dozvolu izdati i u elektroničkom obliku ako su za to ispunjeni svi preduvjeti.

POGLAVLJE IV.

NAKNADA ZA KORIŠTENJE ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE I DODJELA ŽELJEZNIČKOG INFRASTRUKTURNOG KAPACITETA

Učinkovito korištenje infrastrukturnog kapaciteta

Članak 42.

Upravitelj infrastrukture dužan je kod određivanja visine naknade i dodjele infrastrukturnog kapaciteta slijediti načela iz ovoga Zakona kako bi se omogućilo optimalno i učinkovito korištenje dostupnog infrastrukturnog kapaciteta.

Izvešće o mreži

Članak 43.

- (1) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi i objaviti izvješće o mreži.
- (2) Izvješće o mreži sadrži opis željezničke infrastrukture kojom upravlja upravitelj infrastrukture i koja je dostupna željezničkim prijevoznicima te podatke o uvjetima za pristup željezničkoj infrastrukturi.
- (3) Izvješće o mreži sadrži i podatke o uvjetima pristupa uslužnim objektima koji su povezani s mrežom upravitelja infrastrukture i uvjetima pružanja usluga u tim objektima ili navodi gdje su takvi podaci dostupni bez naknade u elektroničkom obliku.
- (4) Kada operator uslužnog objekta iz Priloga 2. ovoga Zakona upravitelju infrastrukture ne dostavi propisane podatke do roka predviđenog u skladu s Provedbenom Uredbom (EU) 2017/2177, upravitelj infrastrukture objavit će nacrt izvješća o mreži bez tih podataka i o tome obavijestiti Regulatorno tijelo.
- (5) Obvezan sadržaj izvješća o mreži propisan je u Prilogu 3. ovoga Zakona.
- (6) Upravitelj infrastrukture dužan je najkasnije 31. listopada godine u kojoj se izrađuje izvješće o mreži na svojim službenim mrežnim stranicama objaviti nacrt izvješća o mreži.
- (7) Zainteresirane strane mogu, u pisanom obliku, do 15. studenoga godine u kojoj se izrađuje izvješće o mreži, upravitelju infrastrukture te na znanje Regulatornom tijelu dostaviti primjedbe na nacrt izvješća o mreži.
- (8) Upravitelj infrastrukture dužan je nakon primitka primjedbi održati zajednički sastanak s podnositeljima primjedbi i Regulatornim tijelom.
- (9) Upravitelj infrastrukture dužan je razmotriti utemeljenost dostavljenih primjedbi te o njihovoj osnovanosti pisanim putem obavijestiti podnositelja primjedbe i Regulatorno tijelo.
- (10) Upravitelj infrastrukture dužan je izvješće o mreži javno objaviti na svojoj mrežnoj stranici najkasnije dvanaest mjeseci prije stupanja na snagu voznog reda za koje se izrađuje.
- (11) Izvješće o mreži mora biti dostupno bez naknade na mrežnoj stranici upravitelja infrastrukture, a pristup mrežnim stranicama upravitelja infrastrukture mora biti moguć i preko zajedničkog mrežnog portala međunarodne udruge upravitelja infrastrukture u okviru njihove međusobne suradnje.
- (12) Izvješće o mreži može se objaviti i u tiskanom obliku i dostupno je podnositeljima zahtjeva, na njihov zahtjev i uz plaćanje naknade koja ne smije biti veća od troškova tiskanja izvješća o mreži.
- (13) Izvješće o mreži mora se objaviti na barem dva službena jezika Europske unije.
- (14) Izvješće o mreži stupa na snagu danom objave na mrežnoj stranici upravitelja infrastrukture.
- (15) Izvješće o mreži mora se prema potrebi ažurirati i mijenjati te se njegove izmjene i dopune moraju objaviti na mrežnim stranicama upravitelja infrastrukture, a stupaju na snagu danom objave.

(16) Podnositelj zahtjeva može u vezi s izvješćem o mreži i u skladu sa zakonom kojim se uređuje regulacija tržišta željezničkih usluga pokrenuti postupak pravne zaštite pred Regulatornim tijelom.

(17) Pokretanje postupka iz stavka 16. ovoga članka ne odgađa stupanje na snagu izvješća o mreži.

Ugovor između željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture

Članak 44.

(1) Svaki željeznički prijevoznik dužan je, u pisanom obliku, prije korištenja infrastrukturnog kapaciteta koji mu je dodijeljen, s upraviteljem infrastrukture sklopiti ugovor o pristupu i druge ugovore kojima se uređuju međusobna prava i obveze između željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture u vezi sa željezničkim uslugama.

(2) Uvjeti ugovora iz stavka 1. ovoga članka moraju biti nediskriminirajući i transparentni u skladu s odredbama ovoga Zakona i izvješća o mreži.

Određivanje naknada za željezničke usluge

Članak 45.

(1) Upravitelj infrastrukture odnosno operator uslužnog objekta mora odrediti izračun i visinu naknada za željezničke usluge koje pruža.

(2) Izračun i visina naknada objavljuju se u izvješću o mreži ili se u izvješću o mreži navodi mrežna stranica na kojoj su objavljeni.

(3) Osim u slučaju posebnih mjera iz članka 49. stavka 9. ovoga Zakona, upravitelj infrastrukture dužan je osigurati da se način određivanja naknada temelji na istim načelima na cijeloj mreži.

(4) Upravitelj infrastrukture mora osigurati da primjena načina određivanja naknada dovodi do jednakovrijednih i nediskriminirajućih naknada za željezničke prijevoznike koji pružaju usluge iste vrste na sličnom dijelu tržišta i da su stvarno primijenjene naknade u skladu s pravilima određenim u izvješću o mreži.

(5) Upravitelj infrastrukture dužan je poštovati povjerljivost poslovnih podataka podnositelja zahtjeva.

Ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom i poticaji

Članak 46.

(1) Upravljanje željezničkom infrastrukturom djelatnost je od javnog interesa.

(2) Upravitelj infrastrukture dužan je voditi računa da svojim postupanjem ne sprječava, ne ograničava ili ne narušava tržišno natjecanje, dužan je u skladu sa svojim mogućnostima pružati željezničke usluge na način koji najbolje zadovoljava potrebe korisnika tih usluga.

(3) Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja upravitelj infrastrukture, pravna osoba koju odlukom odredi vlasnik željezničke infrastrukture ili kojoj vlasnik željezničke infrastrukture dodijeli koncesiju u skladu s propisom kojim se uređuju koncesije i propisom kojim se uređuju strateški investicijski projekti Republike Hrvatske.

(4) Vlasnik željezničke infrastrukture zaključuje na razdoblje od najmanje pet godina s upraviteljem infrastrukture ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom o međusobnim pravima i obvezama u skladu s osnovnim načelima i parametrima iz Priloga 4. ovoga Zakona.

(5) Uvjeti ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom i način plaćanja sredstava za financiranje upravitelja infrastrukture i željezničke infrastrukture dogovaraju se unaprijed za cijelo ugovorno razdoblje.

(6) Prije potpisivanja ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom ugovorne strane dužne su osigurati da postojeći podnositelji zahtjeva, a po upitu i potencijalni podnositelji zahtjeva, budu obaviješteni o sadržaju ugovora i da imaju priliku izraziti svoja mišljenja.

(7) Prije potpisivanja ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom, ugovorne strane dostavljaju ga Regulatornom tijelu radi davanja neobvezujućeg mišljenja.

(8) Ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom objavljuje se na mrežnim stranicama upravitelja infrastrukture i u službenom glasilu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od njegova stupanja na snagu.

(9) Upravitelj infrastrukture osigurava dosljednost između odredbi ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom i poslovnog plana.

(10) Upravitelj infrastrukture mora posjedovati uvjerenje o sigurnosti izdano po propisima kojima se uređuje sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava.

(11) Vodeći računa o sigurnosti te održavanju i poboljšanju kvalitete željezničkih usluga, upravitelju infrastrukture se daju poticaji za smanjenje troškova povezanih s pristupom infrastrukturi i poticaji za smanjenje visine naknada.

(12) Poticaji iz stavka 11. ovoga članka daju se u okviru ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom ili putem drugih regulatornih mjera ili kombinacijom poticaja za smanjenje troškova pristupa infrastrukturi u okviru ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom i regulatornih mjera za smanjenje visine naknada.

(13) Ako se poticaji iz stavka 11. ovoga članka daju putem regulatornih mjera, to se mora temeljiti na analizi ostvarivih smanjenja troškova, pri čemu se ne dovodi u pitanje nadležnost Regulatornog tijela da preispita visinu naknada.

Registar imovine upravitelja infrastrukture

Članak 47.

(1) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi i održavati registar vlastite imovine i imovine za čije je upravljanje nadležan radi procjene potrebnih financijskih sredstava za održavanje ili zamjenu te imovine.

(2) Registar iz stavka 1. ovoga članka vodi se razvrstan prema vlastitoj imovini upravitelja infrastrukture i prema imovini kojom on upravlja.

(3) Registar iz stavka 1. ovoga članka sadrži i pojedinosti o troškovima održavanja, obnove i modernizacije željezničke infrastrukture.

Načela za određivanje naknada

Članak 48.

(1) Za željezničke usluge iz Priloga 2. ovoga Zakona podnositelj zahtjeva plaća naknadu.

(2) Upravitelj infrastrukture odnosno operator uslužnog objekta utvrđuje metodu raspodjele troškova na različite vrste željezničkih usluga koje nudi željezničkim prijevoznicima i koju, prema potrebi, ažurira na temelju najbolje međunarodne prakse.

(3) Naknade za korištenje željezničke infrastrukture i uslužnih objekata prihod su upravitelja infrastrukture odnosno operatora uslužnog objekta i koriste se za financiranje njegova poslovanja.

(4) Kako bi Regulatorno tijelo moglo obavljati poslove iz svoje nadležnosti, upravitelj infrastrukture i operator uslužnog objekta dužni su mu dostaviti sve potrebne podatke o naknadama i dokazati da su naknade naplaćene u skladu s odredbama ovoga Zakona i u skladu s metodologijom i pravilima iz izvješća o mreži.

(5) Naknade za minimalni pristupni paket i za pristup kolosijecima do uslužnih objekata određuju se na razini troška koji je izravno nastao kao posljedica obavljanja željezničke usluge, uzimajući u obzir odredbe stavaka 8. do 11. ovoga članka te članka 49. ovoga Zakona.

(6) Mjere kojima se određuje način izračuna troška koji je izravno nastao kao posljedica obavljanja željezničke usluge određene su Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/909 od 12. lipnja 2015. o načinima izračuna troška koji je izravno nastao kao posljedica obavljanja željezničke usluge (Tekst značajan za EGP) (SL L 148, 13. 6. 2015.).

(7) Alat za informativni izračun naknade na temelju izvješća o mreži mora biti dostupan na mrežnoj stranici upravitelja infrastrukture.

(8) Naknade iz stavka 5. ovoga članka mogu uključivati posebnu naknadu koja odražava nedostatnost kapaciteta na određenim dijelovima željezničke infrastrukture tijekom razdoblja zakrčenosti.

(9) Naknade iz stavka 5. ovoga članka mogu se modificirati kako bi se uzeo u obzir trošak onečišćenja okoliša uzrokovan željezničkim prijevozom, a pri čemu se mora uzeti u obzir opseg nastalog onečišćenja.

(10) Kada upravitelj infrastrukture, u skladu sa stavkom 9. ovoga članka, modificira naknadu iz stavka 5. ovoga članka, treba slijediti modalitete za primjenu naplate troškova utjecaja buke koju uzrokuju teretna vozila određene Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/429 od 13. ožujka 2015. o utvrđivanju modaliteta za primjenu naplate troškova utjecaja buke (Tekst značajan za EGP) (SL L 70, 14. 3. 2015.).

(11) Modificiranjem naknada iz stavka 5. ovoga članka koje uzima u obzir trošak onečišćenja bukom potiče se opremanje vagona ekonomski najodrživijom tehnologijom kočenja s niskom razinom buke koja je dostupna.

(12) Naknade iz stavaka 5., 8. i 9. ovoga članka mogu se odrediti kao prosjek troškova za obavljanje određenih željezničkih usluga u određenom vremenu, s tim da relativna visina naknade odgovara troškovima koji su rezultat pružanja tih željezničkih usluga.

(13) Naknada za pristup infrastrukturi unutar uslužnih objekata iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona i za pružanje usluga u tim objektima ne smije biti viša od troškova pružanja tih usluga uvećanih za razumnu dobit, što preispituje Regulatorno tijelo.

(14) Naknada za dodatne i prateće usluge iz Priloga 2. točaka 3. i 4. ovoga Zakona, kada ih pruža samo jedan pružatelj usluga, ne smije biti veća od troškova pružanja te usluge uvećanih za razumnu dobit, što preispituje Regulatorno tijelo.

(15) Upravitelj infrastrukture može naplaćivati naknadu za korištenje infrastrukturnog kapaciteta koji se koristi za održavanje željezničke infrastrukture koja ne smije biti veća od netogubitka upravitelja infrastrukture koji je prouzročen održavanjem.

(16) Operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točaka 2. do 4. ovoga Zakona dužan je upravitelju infrastrukture dostaviti podatke o naknadama koji će biti uključeni u izvješće o mreži ili će u izvješću o mreži biti navedena mrežna stranica na kojoj su takvi podaci besplatno dostupni u elektroničkom obliku.

Iznimke od načela za određivanje naknada

Članak 49.

(1) Ako tržište željezničkih usluga to može podnijeti te radi potpunog pokrivanja troškova upravitelja infrastrukture, mogu se odobriti dodaci na osnovu učinkovitih, transparentnih i nediskriminirajućih načela, pri čemu se mora osigurati optimalna konkurentnost segmenata željezničkog tržišta.

(2) Sustav određivanja i naplate naknada iz stavka 1. ovoga članka mora uzeti u obzir povećanje produktivnosti koju ostvaruju željeznički prijevoznici.

(3) Iznos naknada iz stavka 1. ovoga članka ne smije isključiti korištenje infrastrukture od strane segmenata tržišta koji mogu platiti barem trošak koji nastaje izravno kao rezultat pružanja željezničke usluge uvećan za stopu povrata koju tržište može podnijeti.

(4) Prije odobravanja dodataka iz stavka 1. ovoga članka upravitelj infrastrukture dužan je ocijeniti njihovu relevantnost za pojedine segmente tržišta, uzimajući u obzir barem one parove navedene u Prilogu 5. točki 1. ovoga Zakona i zadržavajući one koji su važni.

(5) Popis tržišnih segmenata koje određuje upravitelj infrastrukture mora sadržavati barem tri sljedeća segmenta: usluge prijevoza tereta, usluge prijevoza putnika u okviru ugovora o javnoj usluzi i druge usluge prijevoza putnika.

(6) Upravitelj infrastrukture može razlikovati tržišne segmente i prema vrsti tereta ili usluzi prijevoza putnika.

(7) Prilikom ocjene relevantnosti dodataka upravitelj infrastrukture dužan je definirati i one tržišne segmente na kojima željeznički prijevoznici trenutačno nisu aktivni, ali na kojima se mogu pružati usluge za vrijeme valjanosti sustava određivanja i naplate naknada, pri čemu se ne uključuju dodaci na naknade za te segmente tržišta.

(8) Kod odobravanja dodataka iz stavka 1. ovoga članka popis tržišnih segmenata objavljuje se u izvješću o mreži i preispituje barem svakih pet godina uz nadzor Regulatornog tijela.

(9) Za buduće investicijske projekte ili određene investicijske projekte koji su završeni nakon 1988. godine upravitelj infrastrukture može odrediti ili nastaviti određivati veće naknade na temelju dugoročnih troškova takvih projekata, ako oni povećavaju učinkovitost i/ili isplativost, a inače ih ne bi bilo moguće ili nije bilo moguće provesti, pri čemu takav način određivanja naknada može uključivati i dogovore o podjeli rizika povezanih s novim ulaganjima.

(10) Naknade za minimalni pristupni paket za korištenje željezničkih koridora iz Uredbe Komisije (EU) 2016/919 od 27. svibnja 2016. o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost u vezi s »prometno-upravljačkim i signalno-sigurnosnim« podsustavima željezničkog sustava u Europskoj uniji (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 15. 6. 2016.) mogu se razlikovati kako bi se potaknulo opremanje vlakova ETCS-om koji je u skladu s verzijom koja je usvojena Odlukom Komisije od 23. travnja 2008. o izmjeni

Priloga A Odluci 2006/679/EZ o tehničkim specifikacijama za interoperabilnost prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava transeuropskog konvencionalnog željezničkog sustava i Priloga A Odluci 2006/860/EZ o tehničkim specifikacijama za interoperabilnost prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava željezničkog sustava velikih brzina (Tekst značajan za EGP) (SL L 136, 24. 5. 2008.) i svim naknadnim izmjenama.

(11) Razlikovanje naknada iz stavka 10. ovoga članka ne smije dovesti do ukupnog povećanja prihoda upravitelja infrastrukture.

(12) Upravitelj infrastrukture dužan je osigurati da radi sprječavanja diskriminacije, prosječne i marginalne naknade za jednako korištenje željezničke infrastrukture budu usporedive te se na usporedive usluge na istom tržišnom segmentu primjenjuju iste naknade.

(13) Upravitelj infrastrukture dužan je u izvješću o mreži pokazati da sustav određivanja i naplate naknada zadovoljava zahtjeve iz stavka 12. ovoga članka pod pretpostavkom da se ne otkrivaju povjerljivi poslovni podaci.

(14) Ako upravitelj infrastrukture planira izmijeniti bitne elemente sustava određivanja i naplate naknada iz stavka 1. ovoga članka, on ih je dužan objaviti barem tri mjeseca prije roka za objavu izvješća o mreži iz članka 43. stavka 10. ovoga Zakona.

Popusti za naknade

Članak 50.

(1) Svi popusti za naknadu koju upravitelj infrastrukture za bilo koju uslugu naplaćuje od željezničkog prijevoznika moraju udovoljavati kriterijima navedenim u stavcima 2. do 6. ovoga članka, uzimajući u obzir način izračuna troška koji je izravno nastao kao posljedica obavljanja željezničke usluge iz članka 48. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona.

(2) Upravitelj infrastrukture može odobriti samo popust u iznosu koji odgovara stvarnoj uštedi upravitelja infrastrukture u administrativnim troškovima, pri čemu se u određivanju visine popusta u obzir ne mogu uzeti one uštede koje su već ugrađene u naknadu.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, upravitelj infrastrukture može za određene prometne tokove odobriti popust koji je dostupan svim korisnicima infrastrukture i to popust za poticanje korištenja nedovoljno korištenih pruga ili vremenski ograničen popust za razvoj novih željezničkih usluga.

(4) Popust koji odobrava upravitelj infrastrukture može se odnositi samo na određeni dio željezničke infrastrukture.

(5) Slični popusti primjenjuju se na slične usluge.

(6) Popusti se moraju primjenjivati na nediskriminirajući način na sve željezničke prijevoznike.

Sustav pokazatelja kvalitete

Članak 51.

(1) Sustavi za određivanje naknada za korištenje željezničke infrastrukture moraju poticati željezničke prijevoznike i upravitelja infrastrukture da na najmanju moguću mjeru smanje poremećaje te da kroz sustav pokazatelja kvalitete poboljšaju učinkovitost željezničke infrastrukture.

(2) Sustav pokazatelja kvalitete može uključivati kazne za postupke koji uzrokuju prekid prometa na mreži, naknade prijevoznicima koji su pretrpjeli štetu zbog prekida prometa te nagrade za postizanje bolje učinkovitosti od planirane.

(3) Osnovna načela sustava pokazatelja kvalitete određena u Prilogu 5. točki 2. ovoga Zakona primjenjuju se na čitavoj mreži upravitelja infrastrukture.

(4) Sustav pokazatelja kvalitete primjenjuje se na sve vlakove za prijevoz putnika i vlakove za prijevoz tereta, izuzevši vlakova koji koriste vozni red nekog redovitog ili vlaka prema potrebi (podijeljeni vlak) i vlakova koji se uvode u promet po posebnom kontingentu brojeva (kontingentni vlak).

Naknade za rezervaciju kapaciteta

Članak 52.

(1) Radi poticanja korištenja infrastrukturnog kapaciteta upravitelj infrastrukture može naplatiti naknadu za dodijeljen, ali neiskorišten kapacitet.

(2) Upravitelj infrastrukture dužan je naplatiti naknadu za dodijeljen, ali neiskorišten kapacitet kada podnositelj zahtjeva učestalo ne koristi dodijeljenu trasu ili njezin dio.

(3) Upravitelj infrastrukture u izvješću o mreži dužan je objaviti kriterije prema kojima utvrđuje neiskorištenost trase.

(4) Nadzor nad kriterijima iz stavka 3. ovoga članka obavlja Regulatorno tijelo.

(5) Naknadu za dodijeljen, a neiskorišten kapacitet plaća podnositelj zahtjeva ili željeznički prijevoznik određen u skladu s člankom 59. stavkom 2. ovoga Zakona.

(6) Upravitelj infrastrukture mora u svakom trenutku moći obavijestiti bilo koju zainteresiranu stranku o dodijeljenom infrastrukturnom kapacitetu.

Suradnja kod naknada za usluge na više mreža

Članak 53.

(1) Upravitelj infrastrukture će surađivati s upraviteljima infrastrukture u ostalim državama članicama Europske unije kako bi se omogućila primjena učinkovitog načina određivanja naknada te će se udruživati radi koordiniranja naplate ili naplate naknada za usluge prijevoza vlakom koje prelaze preko više mreža željezničkog sustava Europske unije.

(2) Upraviteljima infrastrukture je cilj jamčiti optimalnu konkurentnost međunarodnih usluga željezničkog prijevoza i osigurati učinkovito korištenje željezničkih mreža te će, s tim ciljem, uspostaviti odgovarajuće postupke u skladu s ovim Zakonom.

(3) U skladu s odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka, upravitelji infrastrukture će međusobno surađivati kako bi se za prijevoz koji se obavlja na više mreža željezničkog sustava Europske unije omogućila djelotvorna primjena dodatka na naknadu iz članka 49. ovoga Zakona i sustava pokazatelja kvalitete iz članka 51. ovoga Zakona

Dodjela i korištenje infrastrukturnog kapaciteta

Članak 54.

(1) Upravitelj infrastrukture provodi postupak dodjele te na pravedan i nediskriminirajući način dodjeljuje infrastrukturni kapacitet.

(2) Podnositelj zahtjeva ne smije infrastrukturni kapacitet koji mu je dodijeljen prenijeti na drugu pravnu osobu.

(3) Svaka trgovina infrastrukturnim kapacitetom nedopuštena je i ima kao posljedicu isključenje podnositelja zahtjeva iz daljnje dodjele kapaciteta.

(4) Korištenje kapaciteta od strane željezničkog prijevoznika koji je angažirao podnositelj zahtjeva koji nije željeznički prijevoznik ne smatra se trgovinom infrastrukturnim kapacitetom.

(5) Pravo na korištenje infrastrukturnog kapaciteta u obliku trase vlaka odobrava se podnositeljima zahtjeva najdulje za razdoblje trajanja jednog voznog reda.

(6) Upravitelj infrastrukture i podnositelj zahtjeva mogu sklopiti okvirni ugovor za korištenje infrastrukturnog kapaciteta iz članka 58. ovoga Zakona na odgovarajućoj željezničkoj infrastrukturi i na rok dulji od jednog voznog reda.

(7) Prava i obveze upravitelja infrastrukture i podnositelja zahtjeva u vezi s dodjelom infrastrukturnog kapaciteta određuju se u ugovorima ili posebnim propisima.

(8) Upravitelj infrastrukture dužan je poštovati povjerljivost poslovnih podataka koji su mu dostavljeni.

Suradnja kod dodjele infrastrukturnog kapaciteta na više mreža

Članak 55.

(1) Upravitelji infrastrukture dužni su međusobno surađivati kako bi se omogućila učinkovita uspostava i dodjela infrastrukturnog kapaciteta na više mreža željezničkog sustava Europske unije, uključujući i one obuhvaćene okvirnim ugovorima iz članka 58. ovoga Zakona.

(2) Upravitelji infrastrukture dužni su utvrditi odgovarajuće postupke u skladu s pravilima iz ovoga Zakona i u skladu s tim organizirati željezničke trase koje prelaze više od jedne mreže.

(3) Predstavnici upravitelja infrastrukture čije odluke o dodjeli utječu na druge upravitelje infrastrukture dužni su surađivati radi koordinacije postupka dodjele ili kod dodjele cjelokupnog infrastrukturnog kapaciteta na međunarodnoj razini, ne dovodeći u pitanje posebna pravila sadržana u propisu Europske unije kojim su određene mreže za željeznički prijevoz tereta.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je objavljivati načela i kriterije za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta koji su utvrđeni kao dio takve suradnje u svom izvješću o mreži u skladu s Prilogom 3. stavkom 3. ovoga Zakona.

(5) U postupke iz stavka 2. ovoga članka mogu biti uključeni odgovarajući predstavnici upravitelja infrastrukture iz država koje nisu države članice Europske unije.

(6) Na sastancima ili drugim aktivnostima koje se poduzimaju kako bi se omogućila dodjela infrastrukturnog kapaciteta za željezničke usluge na više mreža, odluke donose samo predstavnici upravitelja infrastrukture.

(7) Sudionici suradnje iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju javnu dostupnost podataka o njihovim članovima, načinima rada i svim mjerodavnim kriterijima koji su bitni za procjenu o dodjeli i dodjelu infrastrukturnog kapaciteta.

(8) U okviru suradnje iz stavka 1. ovoga članka upravitelji infrastrukture ocjenjuju potrebu za međunarodnim trasama vlakova te mogu predložiti i organizirati prethodno konstruirane trase vlakova u međunarodnom teretnom prometu kako bi se olakšala dodjela trasa po ad hoc zahtjevu.

(9) Svaki upravitelj infrastrukture koji sudjeluje u suradnji dužan je dati podnositeljima zahtjeva na raspolaganje takve prethodno određene međunarodne trase vlakova.

Podnositelj zahtjeva

Članak 56.

(1) Zahtjev za dodjelom infrastrukturnog kapaciteta može podnijeti podnositelj zahtjeva.

(2) Kako bi mogao koristiti infrastrukturni kapacitet, podnositelj zahtjeva koji nije željeznički prijevoznik određuje željezničkog prijevoznika koji sklapa ugovor o pristupu s upraviteljem infrastrukture u skladu s člankom 44. ovoga Zakona.

(3) Uzimajući u obzir odredbu stavka 2. ovoga članka, podnositelj zahtjeva ima pravo sklopiti ugovor s upraviteljem infrastrukture u skladu s člankom 59. stavkom 3. ovoga Zakona.

(4) Upravitelj infrastrukture može u izvješću o mreži odrediti uvjete koje je dužan ispunjavati podnositelj zahtjeva u odnosu na osiguranje opravdanih očekivanja o budućim prihodima upravitelja infrastrukture te korištenju infrastrukture.

(5) Uvjeti iz stavka 4. ovoga članka moraju biti primjereni, transparentni i nediskriminirajući i mogu uključivati financijsko jamstvo koje ne smije prelaziti određeni iznos koji je razmjeran planiranoj aktivnosti podnositelja zahtjeva te dokazivanje sposobnosti podnošenja prihvatljivih zahtjeva za infrastrukturni kapacitet.

(6) Mjere u kojima se navode pojedinosti kriterija koji se moraju slijediti kod primjene stavaka 4. i 5. ovoga članka određene su Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/10 od 6. siječnja 2015. o kriterijima za podnositelje zahtjeva za željeznički infrastrukturni kapacitet i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) br. 870/2014 (Tekst značajan za EGP) (SL L 3, 7. 1. 2015.).

Savjetovanje podnositelja zahtjeva s putnicima

Članak 57.

(1) Podnositelj zahtjeva koji je sklopio ugovor o pružanju javne usluge prijevoza putnika dužan je, pravodobno prije isteka redovitog roka za predaju zahtjeva za dodjelu trasa za godišnji vozni red, provesti savjetovanje s putnicima, udrugama za zaštitu potrošača i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka provest će savjetovanje na način da javno objavi promjene u odnosu na prethodni vozni red na svojim mrežnim stranicama.

(3) Rok za podnošenje primjedbi ne može biti kraći od 15 dana od dana javne objave promjena godišnjeg voznog reda.

(4) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka dužan je obrazloženo odgovoriti na pravodobno dostavljene primjedbe u roku od 15 dana od dana zaprimanja primjedbe.

(5) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka dužan je uzeti u obzir opravdane primjedbe prilikom predaje zahtjeva za dodjelu trasa za godišnji vozni red.

(6) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka javno će objaviti nacrt voznog reda po relacijama u obliku prihvatljivom za putnike u najkraćem mogućem roku nakon njegova donošenja, a najkasnije 15 dana od dana donošenja.

(7) Putnici, udruge za zaštitu potrošača i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu u roku za podnošenje primjedbi, koji ne može biti kraći od 15 dana od dana objave nacrta voznog reda iz stavka 6. ovoga članka, dostaviti primjedbe na nacrt voznog reda.

(8) Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka dužan je obrazloženo u pisanom obliku odgovoriti na dostavljene primjedbe na nacrt voznog reda u roku od 15 dana od dana zaprimanja primjedbe.

Okvirni ugovori

Članak 58.

(1) Upravitelj infrastrukture i podnositelj zahtjeva mogu sklopiti okvirni ugovor koji određuje karakteristike infrastrukturnog kapaciteta koji je podnositelj zahtjeva zatražio i koji mu je ponuđen u razdoblju dužem od jednog voznog reda.

(2) U okvirnom ugovoru ne navode se detalji o trasi vlaka, ali on mora biti takav da zadovolji opravdane poslovne potrebe podnositelja zahtjeva.

(3) Okvirnim ugovorom ne smije se isključiti korištenje predmetne infrastrukture od strane ostalih podnositelja zahtjeva i pružatelja usluga.

(4) Uvjeti okvirnog ugovora mogu se naknadno izmijeniti ili ograničiti radi omogućavanja boljeg korištenja željezničke infrastrukture.

(5) Okvirni ugovor može sadržavati odredbe o sankcijama u slučaju izmjena ili raskida ugovora.

(6) Okvirni ugovor u pravilu se sklapa na razdoblje od pet godina i može se produljiti na razdoblja jednakog trajanja.

(7) Upravitelj infrastrukture u određenim slučajevima može pristati na dulje ili kraće razdoblje trajanja okvirnog ugovora.

(8) Trajanje okvirnog ugovora dulje od pet godina mora biti opravdano postojanjem poslovnih ugovora, specijaliziranih ulaganja ili rizika.

(9) Okvirni ugovor može se sklopiti na razdoblje od 15 godina u slučaju usluga koje koriste specijaliziranu infrastrukturu iz članka 64. ovoga Zakona koja zahtjeva značajna i dugoročna ulaganja, uz obrazloženje podnositelja zahtjeva.

(10) Trajanje okvirnog ugovora dulje od 15 godina dopušteno je samo iznimno, posebno u slučajevima kada se radi o iznimno velikom i dugoročnom ulaganju ili kada je ovakvo ulaganje povezano s ugovornim obvezama koje uključuju višegodišnji plan amortizacije.

(11) U iznimnim slučajevima iz stavka 10. ovoga članka, okvirnim ugovorom mogu se utvrditi detaljne karakteristike infrastrukturnog kapaciteta koji će se osigurati podnositelju zahtjeva tijekom trajanja okvirnog ugovora, koje mogu uključivati učestalost korištenja te broj i kvalitetu trasa vlakova.

(12) Upravitelj infrastrukture može smanjiti rezervirani kapacitet koji je u razdoblju od najmanje jednog mjeseca bio korišten manje od stupnja iskorištenosti predviđenog u članku 67. ovoga Zakona.

(13) Na zahtjev svakog zainteresiranog subjekta upravitelj infrastrukture dužan je omogućiti uvid u opće odredbe okvirnog ugovora uz obvezu poštovanja povjerljivosti poslovnih podataka.

(14) Mjere kojima se određuju pojedini postupci i kriteriji za primjenu ovoga članka određene su Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/545 od 7. travnja 2016. o postupcima i kriterijima u pogledu okvirnih sporazuma za dodjelu željezničkog infrastrukturnog kapaciteta (Tekst značajan za EGP) (SL L 94, 8. 4. 2016.).

Podnošenje zahtjeva

Članak 59.

(1) Podnositelj zahtjeva dužan je upravitelju infrastrukture dostaviti zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta koji će se uvrstiti u godišnji vozni red najkasnije osam mjeseci prije stupanja na snagu voznog reda.

(2) Ako podnositelj zahtjeva nije željeznički prijevoznik u smislu članka 5. ovoga Zakona, dužan je, u zahtjevu za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta, imenovati željezničkog prijevoznika koji će sklopiti ugovor o pristupu s upraviteljem infrastrukture.

(3) Podnositelj zahtjeva koji nije željeznički prijevoznik iz stavka 2. ovoga članka s upraviteljem infrastrukture sklapa ugovor kojim se uređuje korištenje željezničke infrastrukture.

(4) Podnositelj zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, uz prethodnu suglasnost upravitelja infrastrukture, može angažirati drugog željezničkog prijevoznika.

(5) Stranka okvirnog ugovora zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta podnosi u skladu s okvirnim ugovorom.

(6) Podnositelj zahtjeva može podnijeti zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta koji prolazi preko više željezničkih mreža.

(7) Zahtjev iz stavka 6. ovoga članka podnosi se putem jedinstvenog mjesta koje je ili zajedničko tijelo upravitelja infrastrukture ili jedan od upravitelja infrastrukture uključenih u tu trasu vlaka.

(8) Upravitelj infrastrukture kojem je zahtjev iz stavka 6. ovoga članka podnesen ovlašten je postupati u ime podnositelja zahtjeva i zatražiti infrastrukturni kapacitet od ostalih upravitelja infrastrukture na koje se zahtjev odnosi.

(9) Uredba (EU) 913/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o europskoj željezničkoj mreži za konkurentni prijevoz robe (Tekst značajan za EGP) (SL L 276, 20. 10. 2010.) primjenjuje se i na odredbe stavaka 6. do 8. ovoga članka.

Izrada voznog reda

Članak 60.

(1) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi vozni red u skladu s postupkom i rokovima propisanim Delegiranom odlukom Komisije (EU) 2017/2075 i odredbama ovoga Zakona.

(2) Prije započinjanja postupka izrade nacrtu voznog reda upravitelj infrastrukture dogovara se s drugim nadležnim upraviteljima infrastrukture o tome koje je međunarodne trase vlakova potrebno uključiti u vozni red, pri čemu se prilagodbe rade samo ako su prijeko potrebne.

(3) Kod dodjele infrastrukturnog kapaciteta upravitelj infrastrukture dužan je, u najvećoj mogućoj mjeri, udovoljiti svim zahtjevima za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta, uključujući i zahtjeve za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta koji prelazi preko više željezničkih mreža, pri čemu treba uzeti u

obzir, u najvećoj mogućoj mjeri, sva ograničenja za podnositelje zahtjeva, uključujući ekonomski učinak na njihovo poslovanje.

(4) Upravitelj infrastrukture može kod dodjele i usuglašavanja infrastrukturnog kapaciteta dati prioritet određenim uslugama, ali samo u slučaju zakrčenosti željezničke infrastrukture u skladu s člankom 62. ovoga Zakona i u slučaju postojanja specijalizirane željezničke infrastrukture u skladu s člankom 64. ovoga Zakona.

(5) Upravitelj infrastrukture dužan je s nacrtom voznog reda upoznati sve zainteresirane stranke.

(6) Zainteresirane stranke su svi oni koji su podnijeli zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta i druge stranke koje žele iznijeti primjedbe o mogućem utjecaju voznog reda na njihovu mogućnost pružanja usluga željezničkog prijevoza tijekom razdoblja važenja voznog reda.

(7) Upravitelj infrastrukture će podnositeljima zahtjeva dostaviti nacrt voznog reda, a ostale zainteresirane stranke će putem službenih mrežnih stranica pozvati da obave uvid u nacrt voznog reda.

(8) Rok za dostavu pisanih primjedbi na nacrt voznog reda je 30 dana od dana objave poziva na davanje očitovanja na mrežnim stranicama upravitelja infrastrukture.

(9) Upravitelj infrastrukture poduzima odgovarajuće mjere za rješavanje svih iznesenih primjedbi.

(10) Način izrade i objavljivanja voznog reda detaljnije se uređuje pravilnikom koji donosi ministar.

Postupak usuglašavanja

Članak 61.

(1) Kod zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta koji su u koliziji, upravitelj infrastrukture provodi postupak usuglašavanja kako bi osigurao najbolje moguće podudaranje trase s podnesenim zahtjevima.

(2) Upravitelj infrastrukture tijekom postupka usuglašavanja ima pravo predložiti infrastrukturni kapacitet koji se razlikuje od zatraženog.

(3) Postupak usuglašavanja se provodi s podnositeljima zahtjeva čiji su zahtjevi u koliziji.

(4) Usuglašavanje se mora temeljiti na otkrivanju sljedećih informacija, i to u razumnom vremenu, bez naknade i u pisanom ili elektroničkom obliku:

1. trase vlakova koje su zatražili svi ostali podnositelji zahtjeva na istim pravcima

2. trase vlakova koje su unaprijed dodijeljene svim drugim podnositeljima zahtjeva na istim pravcima

3. alternativne trase vlakova koje je upravitelj infrastrukture predložio u skladu sa stavkom 2. ovoga članka i

4. sve pojedinosti o kriterijima koji se koriste u postupku dodjele kapaciteta.

(5) Informacije iz stavka 4. ovoga članka daju se bez otkrivanja identiteta ostalih podnositelja zahtjeva, osim ako je podnositelj zahtjeva pristao na takvo otkrivanje.

(6) Načela na kojima se temelji postupak usuglašavanja moraju se navesti u izvješću o mreži te ona posebno moraju odražavati poteškoće u organizaciji međunarodnih trasa vlakova i učinak koji izmjene mogu imati na druge upravitelje infrastrukture.

(7) Upravitelj infrastrukture donosi odluku u postupku usuglašavanja u roku od deset radnih dana od dana početka usuglašavanja.

(8) Ako se u postupku usuglašavanja ne postigne suglasnost, o dodjeli infrastrukturnog kapaciteta odlučuje upravitelj infrastrukture.

(9) Nezadovoljan podnositelj zahtjeva može pokrenuti postupak pred Regulatornim tijelom u skladu sa zakonom kojim se uređuje regulacija tržišta željezničkih usluga.

Zakrčena željeznička infrastruktura

Članak 62.

(1) Kada nakon usuglašavanja zatraženih trasa vlakova i savjetovanja s podnositeljima zahtjeva nije moguće u dovoljnoj mjeri udovoljiti svim zahtjevima za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta, upravitelj infrastrukture dužan je bez odgađanja proglasiti taj dio željezničke infrastrukture zakrčenim.

(2) Upravitelj infrastrukture dužan je proglasiti zakrčenom i onaj dio željezničke infrastrukture za koji se može očekivati da će u bližoj budućnosti imati nedostatan kapacitet.

(3) Kada se proglasi zakrčenost željezničke infrastrukture, upravitelj infrastrukture dužan je provesti analizu kapaciteta na način propisan člankom 65. ovoga Zakona, osim kada se već provodi plan povećanja kapaciteta propisan člankom 66. ovoga Zakona.

(4) Ako upravitelj infrastrukture nije naplaćivao dodatak za zakrčenost željezničke infrastrukture iz članka 48. stavka 8. ovoga Zakona ili ako naplata ovoga dodatka nije postigla zadovoljavajući rezultat te je upravitelj infrastrukture proglasio zakrčenost željezničke infrastrukture, upravitelj infrastrukture može primijeniti dodatne kriterije prioriteta za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta.

(5) Kriteriji prioriteta iz stavka 4. ovoga članka moraju uzeti u obzir važnost usluge prijevoza za javni interes u odnosu na druge usluge koje će zbog toga biti ukinute.

(6) Upravitelj infrastrukture će u određivanju prioriteta iz stavka 4. ovoga članka dati prednost onim uslugama kojima se promiče razvoj domaćeg i međunarodnog željezničkog prijevoza tereta i kojima se pružaju javne usluge prijevoza putnika.

(7) Vlasnik željezničke infrastrukture može, kada je to primjereno, odobriti upravitelju infrastrukture naknadu u visini gubitka prihoda povezanog s davanjem prednosti uslugama iz stavka 6. ovoga članka.

(8) Kod odobravanja naknade upravitelju infrastrukture iz stavka 7. ovoga članka mora se uzeti u obzir učinak isključenja određenih usluga na ostale države članice Europske unije.

(9) Postupci koje treba slijediti i kriteriji koje treba primjenjivati u slučajevima zakrčenosti željezničke infrastrukture moraju se utvrditi u izvješću o mreži.

Ad hoc zahtjevi

Članak 63.

(1) Ad hoc zahtjevi su zahtjevi za dodjelom infrastrukturnog kapaciteta koji se podnose za vrijeme trajanja voznog reda, a koji nisu vezani uz redovite izmjene i dopune voznog reda.

(2) Upravitelj infrastrukture može udovoljiti ad hoc zahtjevima, uz uvjet da raspolaže dovoljnim infrastrukturnim kapacitetom.

(3) Dodijeljena trasa može se koristiti samo nakon sklapanja ugovora o pristupu.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je odgovoriti na ad hoc zahtjeve za pojedinim trasama vlakova što je prije moguće, a u svakom slučaju najkasnije u roku od pet radnih dana od dana primitka zahtjeva.

(5) Informacije o preostalom raspoloživom kapacitetu moraju se dati na uvid svim podnositeljima zahtjeva koji iskažu interes za njegovo korištenje.

(6) Upravitelj infrastrukture dužan je, prema potrebi, provoditi procjenu potrebe za rezervnim kapacitetom koji će ostati na raspolaganju u okviru konačnog voznog reda, kako bi mogao na vrijeme odgovoriti na predvidljive ad hoc zahtjeve za dodjelu kapaciteta.

(7) Procjena iz stavka 6. ovoga članka provodi se i u slučaju zakrčene infrastrukture.

Specijalizirana željeznička infrastruktura

Članak 64.

(1) Infrastrukturni kapacitet dostupan je za pružanje svih vrsta usluga prijevoza koje su u skladu s karakteristikama potrebnim za vožnju na trasi vlaka.

(2) Kada postoje odgovarajući alternativni pravci, upravitelj infrastrukture može, nakon savjetovanja sa zainteresiranim stranama, odrediti željezničku infrastrukturu koja će se koristiti za određene vrste usluga prijevoza (specijalizirana željeznička infrastruktura).

(3) U slučaju određivanja specijalizirane željezničke infrastrukture upravitelj infrastrukture može prilikom dodjele infrastrukturnog kapaciteta dati prednost onoj vrsti usluga prijevoza za koju je željeznička infrastruktura specijalizirana.

(4) Određivanje željezničke infrastrukture specijaliziranom ne smije sprječavati korištenje takve željezničke infrastrukture za druge vrste usluga prijevoza kada za to postoji raspoloživ kapacitet.

(5) Željeznička infrastruktura koja je određena kao specijalizirana mora se navesti u izvješću o mreži.

Analiza kapaciteta

Članak 65.

(1) Cilj analize kapaciteta je određivanje ograničenja infrastrukturnog kapaciteta koja sprječavaju ispunjavanje svih zahtjeva za kapacitetom te predlaganje metoda koje će omogućiti ispunjavanje dodatnih zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta.

(2) U analizi kapaciteta moraju se utvrditi razlozi zakrčenosti te kratkoročne i dugoročne mjere koje bi se trebale poduzeti kako bi se zakrčenost smanjila.

(3) U analizi kapaciteta mora se uzeti u obzir željeznička infrastruktura, organizacija i regulacija prometa, priroda različitih prijevoznih usluga te učinak svih tih čimbenika na infrastrukturni kapacitet.

(4) Mjere koje se moraju uzeti u obzir uključuju preusmjeravanje vlakova, promjenu voznog reda, promjenu brzina vlakova i poboljšanje željezničke infrastrukture.

(5) Analiza kapaciteta mora biti dovršena u roku od šest mjeseci od proglašavanja zakrčenosti željezničke infrastrukture.

Plan povećanja kapaciteta

Članak 66.

(1) U roku od šest mjeseci od završetka analize kapaciteta upravitelj infrastrukture dužan je izraditi plan povećanja kapaciteta.

(2) Plan povećanja kapaciteta mora se izraditi nakon savjetovanja s korisnicima zakrčene željezničke infrastrukture i mora sadržavati:

1. razloge zakrčenosti
2. očekivan budući razvoj prometa
3. ograničenja za razvoj željezničke infrastrukture i
4. mogućnosti i troškove povećanja kapaciteta, uključujući moguće promjene naknada.

(3) Na temelju analize troškova i koristi mogućih utvrđenih mjera u Planu povećanja kapaciteta moraju se odrediti i mjere za povećanje infrastrukturnog kapaciteta, uključujući i vremenski plan za provedbu tih mjera.

(4) Upravitelj infrastrukture ne smije naplatiti dodatak za zakrčenost željezničke infrastrukture ako ne izradi plan povećanja kapaciteta ili ne postigne napredak s mjerama utvrđenim u planu povećanja kapaciteta.

(5) Upravitelj infrastrukture može nastaviti naplaćivati dodatak za zakrčenost iako nije izradio plan povećanja kapaciteta ili nije postigao napredak s mjerama utvrđenim u planu povećanja kapaciteta, uz uvjet da to odobri Regulatorno tijelo, i to ako se plan povećanja kapaciteta ne može ostvariti iz razloga koji su izvan kontrole upravitelja infrastrukture ili ako raspoložive opcije nisu ekonomski ili financijski moguće.

Iskorištenost trase vlaka

Članak 67.

(1) Upravitelj infrastrukture u izvješću o mreži dužan je navesti uvjete pod kojima u određivanju prednosti u postupku dodjele infrastrukturnog kapaciteta u obzir uzima stupanj iskorištenosti trasa vlakova u prethodnom razdoblju.

(2) Upravitelj infrastrukture može, posebice u slučaju zakrčenosti željezničke infrastrukture, otkazati trasu vlaka koja je u razdoblju od mjesec dana bila korištena manje od stupnja iskorištenosti koji upravitelj odredi u izvješću o mreži, osim ako se ona nije koristila iz razloga koji nisu ekonomske prirode i koji su izvan kontrole podnositelja zahtjeva.

Infrastrukturni kapacitet za potrebe održavanja željezničke infrastrukture

Članak 68.

(1) Zahtjevi za dodjelom infrastrukturnog kapaciteta potrebnog za izvođenje radova na održavanju željezničke infrastrukture podnose se u postupku izrade voznog reda.

(2) Upravitelj infrastrukture dužan je voditi računa o učinku koji na podnositelje zahtjeva ima rezervacija kapaciteta za održavanje.

(3) Upravitelj infrastrukture dužan je, čim je to moguće, obavijestiti zainteresirane strane o neplaniranim radovima na održavanju željezničke infrastrukture zbog kojih infrastrukturni kapacitet neće biti raspoloživ.

(4) Regulatorno tijelo može, ako to smatra potrebnim, zatražiti od upravitelja infrastrukture da mu na raspolaganje stavi podatke iz stavka 3. ovoga članka.

Posebne mjere koje se poduzimaju u slučaju izvanrednih okolnosti i poremećaja

Članak 69.

(1) Izvanrednim okolnostima, u smislu odredbi ovoga Zakona, smatraju se:

1. velike prirodne nepogode
2. izvanredni događaji osobite ugroženosti okoliša
3. smetnje i zastoji u funkcioniranju gospodarstva većih razmjera i
4. drugi događaji koji bitno utječu na odvijanje željezničkog prometa.

(2) U slučaju nastanka izvanrednih okolnosti Ministarstvo može odrediti mjere koje je dužan poduzeti upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici, a kojima se osigurava odvijanje prometa na željezničkoj infrastrukturi u nastalim okolnostima.

(3) U slučaju poremećaja prometovanja vlakova zbog tehničkog kvara ili nesreće upravitelj infrastrukture dužan je poduzeti sve potrebne mjere za normalizaciju prometa.

(4) U svrhu iz stavka 3. upravitelj infrastrukture dužan je odrediti plan hitnih mjera u kojemu navodi tijela koja treba obavijestiti u slučaju ozbiljnih nesreća ili poremećaja prometovanja vlakova.

(5) U slučaju poremećaja koji bi mogao imati utjecaj na prekogranični promet upravitelj infrastrukture dužan je dijeliti sve relevantne informacije s drugim upraviteljima infrastrukture na čiju mrežu i promet taj poremećaj može utjecati.

(6) Obuhvaćeni upravitelji infrastrukture dužni su surađivati radi normalizacije prekograničnog prometa.

(7) U hitnom slučaju i kada je to nužno, zbog prekida prometa zbog čega željeznička infrastruktura privremeno nije raspoloživa, upravitelj infrastrukture može, bez prethodnog upozorenja, otkazati dodijeljene trase vlakova za vrijeme koje je potrebno za popravak i ponovno uspostavljanje prometa.

(8) Upravitelj infrastrukture može, prema potrebi, zahtijevati od željezničkih prijevoznika da stave na raspolaganje sredstva koja su najprimjerenija za što bržu normalizaciju prometa.

POGLAVLJE V.

ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Razvrstavanje željezničkih pruga

Članak 70.

(1) Prema namjeni, gospodarskom značenju, značenju koje imaju u međunarodnom i unutarnjem željezničkom prometu, načinu upravljanja i gospodarenja željezničkom infrastrukturom te planiranju njezina razvoja, željezničke pruge u Republici Hrvatskoj razvrstavaju se na:

1. željezničke pruge za međunarodni promet
2. željezničke pruge za regionalni promet i
3. željezničke pruge za lokalni promet.

(2) Željezničke pruge za međunarodni promet dijele se na:

1. glavne (koridorske) pruge, koje se nalaze na osnovnoj Transeuropskoj (engl. Trans European Network – Transport; u daljnjem tekstu: TEN-T) mreži i/ili željezničkim teretnim koridorima i
2. ostale pruge za međunarodni promet, koje unutar željezničkih čvorišta i izvan njih funkcionalno povezuju glavne (koridorske) pruge ili koje međunarodne morske i riječne luke te terminale povezuju s glavnim (koridorskim) prugama ili su dio sveobuhvatne TEN-T mreže ili povezuju željezničku mrežu RH s željezničkom mrežom susjednih zemalja.

(3) Osnovna TEN-T mreža je prometna infrastruktura određena u skladu s poglavljem III. Uredbe (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU (SL L 348, 20. 12. 2013.).

(4) Željeznički teretni koridori određeni su u skladu s Uredbom (EU) 913/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o europskoj željezničkoj mreži za konkurentni prijevoz robe (SL L 276, 20. 10. 2010.) i Uredbom (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredba (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010 (SL L 348, 20. 12. 2013.).

(5) Sveobuhvatna TEN-T mreža je prometna infrastruktura određena u skladu s poglavljem II. Uredbe (EU) br. 1315/2013.

(6) Uredbu o razvrstavanju željezničkih pruga iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Republike Hrvatske.

(7) Uredbu o strateškoj važnosti pruga za regionalni i lokalni promet za funkcioniranje tržišta željezničkih usluga, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Republike Hrvatske.

Pravni status željezničke infrastrukture i upis u zemljišne knjige

Članak 71.

(1) Željeznička infrastruktura, kojoj pripadaju željezničke pruge razvrstane na temelju uredbe o razvrstavanju željezničkih pruga iz članka 70. ovoga Zakona s pripadajućim elementima, u vlasništvu je Republike Hrvatske i javno je dobro u općoj uporabi.

(2) Željeznička infrastruktura iz stavka 1. ovoga članka ne može se otuđiti iz vlasništva Republike Hrvatske.

(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, odlukom određuje upravitelja željezničke infrastrukture iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Odlukom iz stavka 3. ovoga članka odredit će se i glavni upravitelj infrastrukture, uzimajući u obzir veličinu mreže, obujam prometa i udio međunarodnih koridora na mreži kojima upravlja pojedini upravitelj infrastrukture.

(5) Željeznička infrastruktura iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske uz upis upravitelja infrastrukture kao pravne osobe ovlaštene za upravljanje željezničkom infrastrukturom.

(6) Na željezničkoj infrastrukturi iz stavka 1. ovoga članka iznimno se mogu stjecati stvarna prava, i to pravo građenja i pravo služnosti pod uvjetom da se ne ometa odvijanje željezničkog prometa i

održavanje željezničke infrastrukture te da ova prava nisu u suprotnosti s razvojnim planovima željezničke infrastrukture.

(7) Za potrebe građenja ili unaprjeđenja drugog infrastrukturnog sustava na dijelu željezničke infrastrukture, a kada se ne gubi funkcionalnost željezničke infrastrukture, željezničkoj infrastrukturi se neće ukinuti status javnog dobra u općoj uporabi, već će se osnovati pravo služnosti odnosno pravo građenja.

(8) Upis željezničke infrastrukture iz stavka 1. ovoga članka izgrađene nakon stupanja na snagu ovoga Zakona u zemljišne knjige provest će nadležni općinski sud na temelju prijavnog lista s kopijom katastarskog plana i obavijesti tijela nadležnog za katastar o postojanju akta za uporabu građevine, a koje pribavlja upravitelj željezničke infrastrukture.

(9) Nadležni općinski sud provodi upis iz stavka 8. ovoga članka nakon što mu tijelo nadležno za katastar dostavi isprave iz stavka 8. ovoga članka odnosno po prijedlogu nadležnog državnog odvjetništva.

Izvlaštenje nekretnina

Članak 72.

(1) Građenje, modernizacija, obnova i održavanje željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona u interesu je Republike Hrvatske.

(2) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, na postupak izvlaštenja nekretnina radi građenja, modernizacije, obnove i održavanja željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuju se propisi o izvlaštenju.

(3) Prijedlog za izvlaštenje nekretnine radi građenja, modernizacije, obnove i održavanja željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona podnosi upravitelj infrastrukture.

(4) Nekretnine koje su potrebne za građenje, modernizaciju, obnovu i održavanje željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona izvlašćuju se u korist Republike Hrvatske.

(5) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na građenje, modernizaciju, obnovu i održavanje objekata povezanih s građenjem, modernizacijom, obnovom i održavanjem željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona.

Ukidanje statusa javnog dobra u općoj uporabi željezničkoj infrastrukturi

Članak 73.

(1) Dijelu željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona za koji ne postoji javni interes i interes korisnika usluga željezničkog prijevoza ili na kojem je trajno obustavljen željeznički promet ili koji ne odgovara granicama željezničke infrastrukture može se ukinuti status javnog dobra u općoj uporabi, a nekretnina kojoj prestaje status javnog dobra u općoj uporabi ostaje u vlasništvu Republike Hrvatske.

(2) Prijedlog za ukidanje statusa javnog dobra u općoj uporabi dijelu željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona podnosi upravitelj željezničke infrastrukture Ministarstvu, a odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi dijelu željezničke infrastrukture, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada Republike Hrvatske ili tijelo koje ona ovlasti.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka sadrži odredbu o brisanju u zemljišnim knjigama javnog dobra u općoj uporabi, kao i podatke o katastarskim odnosno zemljišnoknjižnim česticama na kojima se

status javnog dobra briše te se dostavlja nadležnom općinskom sudu radi provedbe brisanja statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnoj knjizi.

(4) Upis brisanja statusa javnog dobra u općoj uporabi na dijelu željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona, a koja predstavlja dio katastarske čestice, evidentira se u katastru na temelju Odluke iz stavka 2. ovoga članka i odgovarajućeg geodetskog elaborata, a koji pribavlja upravitelj infrastrukture.

(5) Upis iz stavka 4. ovoga članka provest će nadležni općinski sud po službenoj dužnosti na temelju Odluke iz stavka 2. ovoga članka i prijavnog lista s kopijom katastarskog plana koje nadležnom općinskom sudu dostavlja nadležno katastarsko tijelo odnosno po prijedlogu nadležnog državnog odvjetništva.

(6) Vlada Republike Hrvatske može dio željezničke infrastrukture kojem je, u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka, oduzet status javnog dobra u općoj uporabi prenijeti na drugog korisnika, pravnu ili fizičku osobu.

POGLAVLJE VI. USLUGE JAVNOG ŽELJEZNIČKOG PRIJEVOZA PUTNIKA

Specifikacije

Članak 74.

(1) Ugovor o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj je ugovor o javnim uslugama u smislu Uredbe (EZ) br. 1370/2007 koja je izmijenjena i dopunjena Uredbom (EU) 2016/2338.

(2) Predmet Ugovora iz stavka 1. ovoga članka je pružanje usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu putnika u Republici Hrvatskoj i ugovorna naknada za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa, koja ne smije premašiti iznos koji je nužan za pokriće netotroškova koji su nastali pri izvršenju obveze javne usluge, uzimajući u obzir prihode i razumnu dobit, pri čemu će se obavljane usluge razlikovati prema vrsti usluge, osobito u pogledu vrste vozila te sukladno različitim relacijama prometovanja vlakova, ugovornoj cijeni za potpuno ispunjenje usluge, vremenu trajanja ugovora, obvezama i pravima ugovornih strana, načinu obračuna i plaćanja zahtjeva za naknadu, izvješćivanju, pravu kontrole ispunjenja usluga iz ugovora, osiguranju ugovornih strana, radnicima angažiranim na ispunjenju usluga, uslugama marketinga, pravu ugovornih strana na prihode iz ugovora u odnosu na kvalitetu usluga.

(3) Obvezni sadržaj ugovora o javnim uslugama željezničkog prijevoza putnika koji nadležno tijelo sklapa sa željezničkim prijevoznikom putnika, uključujući i specifikacije za obveze pružanja usluga i opseg primjene obveza obavljanja javnog željezničkog prijevoza putnika, propisuje se u skladu s člancima 2.e i 4. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 koja je izmijenjena Uredbom (EU) 2016/2338 i sadržava najmanje sljedeće:

1. opseg usluge s opisom linija i vlakova
2. obračunski izračun
3. sustav kazni za neispunjenje ugovora
4. specifikaciju vozila u uporabi
5. marketing

6. strukturu izvješća o ključnim pokazateljima i

7. program poticanja rasta prihoda.

Podnošenje zahtjeva Regulatornom tijelu

Članak 75.

Osoba u čijem interesu je ili je bilo dobivanje posebnog ugovora i koja je oštećena ili postoji rizik da bude oštećena navodnom povredom može podnijeti zahtjev Regulatornom tijelu u odnosu na Odluke donesene u skladu s člankom 5. stavcima 2. do 6. Uredbe (EZ) br. 1370/2007, zbog toga što su takve odluke dovele do povrede prava Europske unije ili nacionalnih pravila kojima se to pravo provodi.

POGLAVLJE VII.

NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Upravni nadzor

Članak 76.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Članak 77.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Regulatorno tijelo.

(2) Poslove inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka obavljaju inspektori koji su ovlašteni radnici Regulatornog tijela.

(3) Poslovi inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

(4) Radna mjesta s ovlastima inspekcijskog nadzora i detaljnijim uvjetima koje moraju ispunjavati osobe na tim radnim mjestima utvrđuju se općim aktom Regulatornog tijela.

(5) Inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojima dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(6) Inspektor sastavlja zapisnik o izvršenom inspekcijskom pregledu, utvrđenom činjeničnom stanju i poduzetim ili naređenim mjerama i radnjama.

(7) Primjerak zapisnika o inspekcijskom pregledu inspektor uručuje nadziranoj osobi.

(8) Inspektor vodi očevidnik o izvršenim inspekcijskim pregledima.

(9) Inspektor predlaže Regulatornom tijelu podnošenje optužnog prijedloga radi pokretanja prekršajnog postupka u skladu s odredbama zakona kojim su uređeni prekršaji.

(10) Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora odgovoran ako propusti poduzeti odnosno odrediti mjere ili radnje koje je prema ovom Zakonu bio obavezan poduzeti ili odrediti, ako prekorači svoje propisane ovlasti, ako ne donese rješenje u skladu s odredbama ovoga Zakona, ako ne predloži Regulatornom tijelu podnošenje optužnog prijedloga radi pokretanja prekršajnog postupka pred nadležnim sudom ili ne izda prekršajni nalog u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim su uređeni prekršaji odnosno ne obavijesti nadležna državna tijela o utvrđenim nedostacima.

(11) Na oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice i značke iz stavka 5. ovoga članka te postupanje sa službenom iskaznicom i značkom primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice i značke inspektora za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu.

(12) Na sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 8. ovoga članka primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice i značke inspektora za regulaciju tržišta željezničkih usluga i zaštitu prava putnika u željezničkom prijevozu.

Ovlasti i obveze inspektora

Članak 78.

(1) Ovlasti i obveze inspektora te obveze nadziranih i drugih osoba koje sudjeluju u inspekcijskom nadzoru određene su zakonom kojim se određuje regulacija tržišta željezničkih usluga.

(2) Pored ovlasti koje su određene zakonom kojim se određuje regulacija tržišta željezničkih usluga inspektor je ovlašten:

1. narediti pravnoj osobi koja pruža usluge željezničkog prijevoza i upravlja željezničkom infrastrukturom da se računi dobiti i gubitka te bilance koje se odnose na poslovanje u vezi s obavljanjem usluga željezničkog prijevoza i one koje se odnose na poslovanje u vezi s upravljanjem željezničkom infrastrukturom zasebno vode i objavljuju

2. narediti upravitelju infrastrukture da željezničkom prijevozniku kod većih poremećaja odvijanja prometa koji utječu na pružanje njegovih usluga omogući sveobuhvatan i pravodoban pristup relevantnim informacijama

3. narediti upravitelju infrastrukture, operatoru uslužnog objekta odnosno vlasniku kolosijeka odobravanje pristupa željezničkoj infrastrukturi, kolosijecima koji povezuju morske luke i luke unutarnjih voda i ostale uslužne objekte iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona i kolosijecima koje koristi ili bi moglo koristiti više krajnjih korisnika u svrhu pružanja usluga željezničkog prijevoza

4. narediti operatoru uslužnog objekta da na nediskriminirajući način pruži svim željezničkim prijevoznicima pristup uslužnim objektima iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona, uključujući pristup kolosijekom do uslužnih objekata, kao i pristup uslugama koje se pružaju u tim objektima

5. narediti operatoru uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona vođenje odvojenih računa, uključujući zasebne bilance i račune dobiti i gubitka, za sve uslužne objekte kojima upravlja

6. narediti operatoru uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona objavljivanje podataka o uvjetima pružanja željezničkih usluga, naknadama i načinu pristupa uslužnom objektu i uslugama u skladu s Uredbom (EU) 2017/2177

7. narediti upravitelju infrastrukture ažuriranje i mijenjanje izvješća o mreži te objavu izmjena i dopuna na službenim mrežnim stranicama upravitelja infrastrukture

8. narediti upravitelju infrastrukture, prema potrebi, provođenje procjene potrebe za rezervnim kapacitetom koji će ostati na raspolaganju u okviru konačnog voznog reda, kako bi mogao na vrijeme odgovoriti na predvidljive ad hoc zahtjeve za dodjelu kapaciteta

9. narediti uklanjanje drugih utvrđenih nepravilnosti, nedostataka ili propusta u primjeni ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona i drugih propisa za nadzor kojih je ovlašten i

10. predlagati Regulatornom tijelu podnošenje optužnog prijedloga radi pokretanja prekršajnog postupka u skladu s odredbama Prekršajnog zakona, kojim može izreći novčane kazne propisane odredbama članka 80. ovoga Zakona.

Optužni prijedlog

Članak 79.

(1) Regulatorno tijelo neće podnijeti optužni prijedlog ako:

1. nadzirana pravna ili fizička osoba tijekom inspekcijskog nadzora odnosno do donošenja rješenja otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u inspekcijskom nadzoru ili
2. je za utvrđene nepravilnosti doneseno rješenje te je nadzirana osoba postupila po izvršnom rješenju inspektora ili
3. nadzirana osoba očitovanjem na zapisnik preuzme obvezu da u određenom roku otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u inspekcijskom nadzoru, a inspektor utvrdi da je počinjen prekršaj.

(2) Radi ispunjenja obveze iz stavka 1. točke 3. ovoga članka inspektor nadziranoj osobi izdaje pisanu naredbu u kojoj će točno odrediti preuzetu obvezu i rok za izvršenje ovisno o prirodi preuzete obveze.

(3) Ako nadzirana osoba ne postupi na način opisan u stavku 1. ovoga članka odnosno ne ispuni obvezu u određenom roku iz naredbe iz stavka 2. ovoga članka, inspektor je dužan bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora odnosno u roku od 15 dana od isteka roka za ispunjenje obveze iz naredbe, predložiti Regulatornom tijelu podnošenje optužnog prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka.

(4) Iznimno od stavaka 1. do 3. ovoga članka, ako inspektor utvrdi da je počinjen prekršaj kojim se ugrožava život, sigurnost i zdravlje ljudi, imovina veće vrijednosti ili okoliš, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora, predložiti Regulatornom tijelu podnošenje optužnog prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka.

(5) Na postupanje inspektora u vezi s prekršajnim postupkom koje nije uređeno ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojim se određuje regulacija tržišta željezničkih usluga i propisa kojim se uređuju prekršaji.

POGLAVLJE VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Teži prekršaji

Članak 80.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. upravitelj infrastrukture ako nije organiziran kao pravna osoba koja je pravno odvojena od bilo kojeg željezničkog prijevoznika (članak 10. stavak 4.)
2. upravitelj infrastrukture koji zaposli ili imenuje za člana uprave osobu koja je član uprave željezničkog prijevoznika odnosno željeznički prijevoznik koji zaposli ili imenuje kao člana uprave osobu koja je član uprave upravitelja infrastrukture (članak 10. stavak 5. točka 1.)

3. upravitelj infrastrukture koji zaposli ili imenuje kao osobu zaduženu za donošenje odluka o osnovnim funkcijama osobu koja je član uprave željezničkog prijevoznika odnosno željeznički prijevoznik koji zaposli ili imenuje kao člana uprave osobu zaduženu za donošenje odluka o osnovnim funkcijama u upravitelju infrastrukture (članak 10. stavak 5. točka 2.)
4. upravitelj infrastrukture koji zaposli ili imenuje kao člana nadzornog odbora, ako postoji nadzorni odbor, osobu koja je član nadzornog odbora željezničkog prijevoznika odnosno željeznički prijevoznik koji zaposli ili imenuje kao člana nadzornog odbora osobu koja je član nadzornog odbora upravitelja infrastrukture (članak 10. stavak 5. točka 3.)
5. koja kao dio vertikalno integriranog trgovačkog društva koje nadzire željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture zaposli ili imenuje kao člana nadzornog odbora osobu koja je član uprave upravitelja infrastrukture odnosno upravitelj infrastrukture koji zaposli ili imenuje za člana uprave osobu koje je član nadzornog odbora vertikalno integriranog trgovačkog društva koje nadzire željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture (članak 10. stavak 5. točka 4.)
6. upravitelj infrastrukture, operator uslužnog objekta odnosno vlasnik kolosijeka ako ne odobri uz jednake, nediskriminirajuće i transparentne uvjete pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi, kolosijecima koji povezuju morske luke i luke unutarnjih voda i ostale uslužne objekte iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona ili pristup kolosijecima koje koristi ili bi ih moglo koristiti više krajnjih korisnika, a u svrhu pružanja usluga željezničkog prijevoza tereta (članak 22. stavci 1. i 2.)
7. upravitelj infrastrukture, operator uslužnog objekta odnosno vlasnik kolosijeka ako ne odobri uz jednake, nediskriminirajuće i transparentne uvjete pravo pristupa željezničkoj infrastrukturi ili kolosijecima koji povezuju uslužne objekte iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona, a u svrhu pružanja usluga željezničkog prijevoza putnika (članak 22. stavci 3. i 4.)
8. željeznički prijevoznik ako koristi infrastrukturni kapacitet bez važeće potvrde o sigurnosti ili bez sklopljenog ugovora o pristupu s upraviteljem infrastrukture (članak 22. stavak 6.)
9. upravitelj infrastrukture ako željezničkom prijevozniku bez važeće potvrde o sigurnosti ili bez sklopljenog ugovora o pristupu omogući korištenje infrastrukturnog kapaciteta (članak 22. stavak 6.)
10. upravitelj infrastrukture ako ne pruži željezničkim prijevoznicima minimalni pristupni paket iz Priloga 2. točke 1. ovoga Zakona na nediskriminirajući način (članak 24. stavak 1.)
11. operator uslužnog objekta ako ne pruži željezničkim prijevoznicima pristup uslužnim objektima iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona na nediskriminirajući način, uključujući pristup kolosijekom do uslužnih objekata ili pristup uslugama koje se pružaju u tim objektima (članak 24. stavak 2.)
12. koja djeluje na tržištu usluga željezničkog prijevoza i ima vladajući položaj na domaćem tržištu usluga željezničkog prijevoza, a izravno ili neizravno nadzire operatora uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. podtočaka a) do f) ovoga Zakona ako operator uslužnog objekta nije organiziran na način da je, u organizacijskom smislu i u pogledu odlučivanja, neovisan o toj pravnoj osobi (članak 24. stavak 3.)
13. operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona ako bez pisanog obrazloženja odbije zahtjev željezničkog prijevoznika za pristup uslužnom objektu ili za pružanje usluga u tom objektu (članak 24. stavak 10.)
14. operator uslužnog objekta ako na zahtjev željezničkog prijevoznika ne pruži dodatne usluge iz Priloga 2. točke 3. ovoga Zakona na nediskriminirajući način (članak 24. stavak 14.)

15. operator uslužnog objekta koji pruži prateće usluge iz Priloga 2. točke 4. jednom željezničkom prijevozniku, a ne pruži ih i drugim željezničkim prijevoznicima na njihov zahtjev na nediskriminirajući način (članak 24. stavak 16.)

16. operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona ako ne objavi podatke o uvjetima pružanja željezničkih usluga, naknadama i načinu pristupa uslužnom objektu i uslugama u skladu s Provedbenom Uredbom (EU) 2017/2177 (članak 25. stavak 1.)

17. upravitelj infrastrukture ako ne izradi ili ne objavi izvješće o mreži dvanaest mjeseci prije stupanja na snagu voznog reda za koje se ono izrađuje (članak 43. stavci 1. i 10.)

18. upravitelj infrastrukture ako izvješće o mreži ne uključuje obvezan sadržaj propisan u Prilogu 3. ovoga Zakona (članak 43. stavak 5.)

19. upravitelj infrastrukture ako do 31. listopada godine u kojoj se izrađuje izvješće o mreži ne objavi nacrt izvješća o mreži na svojim službenim mrežnim stranicama (članak 43. stavak 6.)

20. upravitelj infrastrukture ako nakon primitka primjedbi na nacrt izvješća o mreži ne održi zajednički sastanak s podnositeljima primjedbi i Regulatornim tijelom (članak 43. stavak 8.)

21. upravitelj infrastrukture ako izmjene i dopune izvješća o mreži ne objavi na svojim službenim mrežnim stranicama (članak 43. stavak 15.)

22. operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točaka 2. do 4. ovoga Zakona ako upravitelju infrastrukture ne dostavi podatke o naknadama koji će biti uključeni u izvješće o mreži ili ako u izvješću o mreži ne navede mrežnu stranicu na kojoj su takvi podaci besplatno dostupni u elektroničkom obliku (članak 48. stavak 16.)

23. podnositelj zahtjeva koji je sklopio ugovor o pružanju javne usluge prijevoza putnika ako pravodobno prije isteka redovitog roka za predaju zahtjeva za dodjelu trasa za godišnji vozni red ne provede savjetovanje s putnicima, udrugama i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (članak 57. stavak 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna.

Lakši prekršaji

Članak 81.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. koja kao dio vertikalno integriranog trgovačkog društva upravitelju infrastrukture pruža usluge bez ugovora ili se usluge ne plaćaju po tržišnim cijenama ili po cijenama koje ne odražavaju trošak proizvodnje, uz razumnu profitnu maržu (članak 14. stavak 6.)

2. upravitelj infrastrukture ako ne donese poslovni plan do kraja veljače tekuće godine (članak 20. stavak 3.)

3. upravitelj infrastrukture ako prije donošenja poslovnog plana postojećim podnositeljima zahtjeva, a po upitu i potencijalima podnositeljima zahtjeva, ne osigura pristup relevantnim podacima ili im ne da mogućnost da izraze svoje mišljenje o poslovnom planu, a vezano uz uvjete pristupa i korištenja te uz učinkovitost, raspoloživost i razvoj željezničke infrastrukture (članak 20. stavak 4.)

4. upravitelj infrastrukture ako prije donošenja Regulatornom tijelu ne dostavi nacrt poslovnog plana s mogućim mišljenjima postojećih odnosno potencijalnih podnositelja zahtjeva (članak 20. stavak 5.)
5. operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona ako u razumnom roku koji odredi Regulatorno tijelo ne odgovori na zahtjev željezničkog prijevoznika za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluga u uslužnom objektu (članak 24. stavak 7.)
6. operator uslužnog objekta iz Priloga 2. točke 2. ovoga Zakona ako petnaest dana prije promjene visina naknada, načina i uvjeta pružanja željezničkih usluga Regulatornom tijelu ne dostavi na znanje podatke o promjenama (članak 25. stavak 3.)
7. željeznički prijevoznik koji pruža usluge domaćeg prijevoza putnika ako ne sudjeluje u zajedničkom informacijskom sustavu i integriranom sustavu za izdavanje karata, jedinstvenih prijevoznih karata u željezničkom prijevozu i rezervacija koji uspostavlja nadležno tijelo (članak 27. stavak 1.)
8. željeznički prijevoznik koji pruža usluge prijevoza putnika ako ne izradi planove za izvanredne situacije i ako ne osigura da su ti planovi za izvanredne situacije usklađeni kako bi se u smislu članka 18. Uredbe (EZ) br. 1371/2007 putnicima osigurala pomoć u slučaju većih smetnji u pružanju usluga željezničkog prijevoza (članak 29.)
9. upravitelj infrastrukture ako ne razmotri utemeljenost dostavljenih primjedbi na izvješće o mreži ili ako o njihovoj utemeljenosti pisanim putem ne obavijesti podnositelja primjedbe i Regulatorno tijelo (članak 43. stavak 9.)
10. upravitelj infrastrukture ako izvješće o mreži ne objavi na barem dva službena jezika Europske unije (članak 43. stavak 13.)
11. upravitelj infrastrukture ako ne izradi ili ne održava registar vlastite imovine i imovine za čije je upravljanje nadležan radi procjene potrebnih financijskih sredstava za održavanje ili zamjenu te imovine (članak 47. stavak 1.)
12. upravitelj infrastrukture koji planira izmijeniti bitne elemente sustava određivanja i naplate naknada iz članka 49. stavka 1. ovoga Zakona, a ne objavi ih barem tri mjeseca prije roka za objavu izvješća o mreži iz članka 43. stavka 10. ovoga Zakona (članak 49. stavak 14.)
13. upravitelj infrastrukture ako ne primjenjuje popuste na nediskriminirajući način na sve željezničke prijevoznike (članak 50. stavak 6.)
14. upravitelj infrastrukture ako ne naplati naknadu za dodijeljen, ali neiskorišten kapacitet kada podnositelj zahtjeva učestalo ne koristi dodijeljenu trasu ili njezin dio (članak 52. stavak 2.)
15. željeznički prijevoznik ako ne odgovori u pisanom obliku, uz obrazloženje, na dostavljene primjedbe na nacrt voznog reda u roku od 15 dana od dana zaprimanja primjedbe (članak 57. stavak 8.)
16. upravitelj infrastrukture ako podnositeljima zahtjeva ne dostavi nacrt voznog reda ili ako ostale zainteresirane stranke ne pozove putem službenih mrežnih stranica da obave uvid u nacrt voznog reda (članak 60. stavak 7.)
17. upravitelj infrastrukture ako ne da na uvid informacije o preostalom raspoloživom kapacitetu podnositelju zahtjeva koji iskaže interes za njegovo korištenje (članak 63. stavak 5.)
18. upravitelj infrastrukture ako ne dovrši analizu kapaciteta u roku od šest mjeseci od proglašavanja zakrčenosti željezničke infrastrukture (članak 65. stavak 5.)

19. upravitelj infrastrukture ako ne izradi plan povećanja kapaciteta u roku od šest mjeseci od završetka analize kapaciteta (članak 66. stavak 1.)

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 40.000,00 kuna.

POGLAVLJE IX.
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski propisi i odluke

Članak 82.

(1) Vlada Republike Hrvatske će Sektorsku strategiju iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona donijeti u roku od 20 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će nacionalne planove iz članka 17. stavka 6. ovoga Zakona donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar će pravilnike iz članka 25. stavka 5. i članka 38. stavka 1. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Do stupanja na snagu Pravilnika iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona za dobivanje dozvole domaća pravna osoba koja će obavljati usluge željezničkog prijevoza mora biti osigurana kod osiguravajućeg društva u najmanjem iznosu od četiri milijuna eura u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan sklapanja police osiguranja ili posjedovati odgovarajuća jamstva u skladu s tržišnim uvjetima za pokriće odgovornosti u slučaju nesreće sukladno nacionalnim ili međunarodnim pravom, posebno u odnosu na putnike, prtljagu, teret i poštu, a u odnosu na treće osobe sukladno propisu kojim se uređuju izvanugovorni obvezni odnosi.

(5) Ministar će pravilnik iz članka 60. stavka 10. ovoga Zakona donijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 60. stavka 10. ovoga Zakona ostaje na snazi Pravilnik o voznom redu u željezničkom prometu (»Narodne novine«, br. 98/17.).

(7) Vlada Republike Hrvatske će uredbe iz članka 70. stavaka 6. i 7. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(8) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 70. stavka 6. ovoga Zakona ostaje na snazi Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga (»Narodne novine«, br. 3/14. i 72/17.).

(9) Vlada Republike Hrvatske će odluku iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona donijeti u roku od tri mjeseca od dana donošenja nacionalnih planova iz članka 17. stavka 6. ovoga Zakona.

(10) Do stupanja na snagu odluke iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona upravitelj željezničke infrastrukture iz članka 71. stavka 1. je HŽ Infrastruktura d. o. o. trgovačko društvo osnovano za upravljanje, održavanje i izgradnju željezničke infrastrukture Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 20. srpnja 2006. temeljem članka 1. stavka 1. i članka 3. Zakona o podjeli trgovačkog društva HŽ – Hrvatske željeznice d. o. o. (»Narodne novine«, br. 153/05. i 57/12.).

Obveze vlasnika i upravitelja infrastrukture

Članak 83.

(1) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi model naplate električne energije za vuču vlakova u skladu s člankom 26. stavkom 8. ovoga Zakona u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlasnik željezničke infrastrukture i upravitelj infrastrukture dužni su sklopiti ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom iz članka 46. ovoga Zakona koji je usklađen s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu odluke iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Vlasnik željezničke infrastrukture i upravitelj željezničke infrastrukture iz članka 82. stavka 10. ovoga Zakona dužni su sklopiti ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom koji će vrijediti do ispunjavanja svih uvjeta za sklapanje ugovora o upravljanju željezničkom infrastrukturom iz članka 46. ovoga Zakona.

(4) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi alat za informativni izračun naknade za minimalni pristupni paket iz članka 48. stavka 7. ovoga Zakona te ga objaviti na mrežnoj stranici u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Upravitelj infrastrukture dužan je izraditi informacijski sustav za praćenje provedbe projekata i realizacije investicija u željezničku infrastrukturu iz članka 17. stavka 16. ovoga Zakona, koji je usklađen s odredbama ovoga Zakona, u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Upis postojeće željezničke infrastrukture u zemljišne knjige

Članak 84.

(1) Željeznička infrastruktura iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona, koja je izgrađena do stupanja na snagu ovoga Zakona i koja je evidentirana u katastru i u zemljišnoj knjizi, a kada zemljišnoknjižno stanje odgovara stanju u katastarskom operatu, upisuje se u zemljišne knjige temeljem potvrde upravitelja infrastrukture kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske uz upis upravitelja infrastrukture, bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi, pri čemu se brišu svi postojeći upisi koji su protivni novom upisu, a prijedlog za upis nadležnom sudu podnosi nadležno državno odvjetništvo.

(2) Željeznička infrastruktura iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona, koja je izgrađena do stupanja na snagu ovoga Zakona i koja je evidentirana u katastru odnosno kada granice zemljišta na kojem je izvedena željeznička infrastruktura odgovaraju granicama jedinstvene katastarske čestice evidentirane na katastarskom planu, upisat će se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske uz upis upravitelja infrastrukture, bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi, pri čemu se brišu svi postojeći upisi koji su protivni novom upisu.

(3) Upis iz stavka 2. ovoga članka provest će nadležni općinski sud, na temelju prijavnog lista s odgovarajućom kopijom katastarskog plana i potvrde upravitelja željezničke infrastrukture odnosno po prijedlogu nadležnog državnog odvjetništva.

(4) Željeznička infrastruktura iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona koja je izgrađena do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koja nije evidentirana u katastru ili kada granice zemljišta na kojem je izvedena željeznička infrastruktura ne odgovaraju granicama jedinstvene katastarske čestice evidentirane na katastarskom planu, evidentira se u katastru na temelju potvrde upravitelja infrastrukture i geodetskog elaborata izvedenog stanja željezničke infrastrukture, a koje nadležnom katastru dostavlja upravitelj infrastrukture.

(5) Željeznička infrastruktura iz stavka 4. ovoga članka upisat će se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske uz upis upravitelja infrastrukture, bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi, a brisat će se svi postojeći upisi koji su protivni novom upisu.

(6) Upis iz stavka 5. ovoga članka provest će nadležni općinski sud, na temelju potvrde upravitelja infrastrukture i prijavnog lista s odgovarajućom kopijom katastarskog plana, a koje nadležnom općinskom sudu dostavlja tijelo nadležno za katastar odnosno po prijedlogu nadležnog državnog odvjetništva.

Posebne odredbe o upisu željezničke infrastrukture

Članak 85.

Na evidentiranje u katastar i upis u zemljišne knjige željezničke infrastrukture iz članaka 73. i 84. ovoga Zakona ne primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje prostorno uređenje i propisa kojim se uređuje gradnja, a kojima je propisana parcelacija građevinskog zemljišta i evidentiranje građevina u katastru, niti odredbe propisa kojim se uređuje katastar nekretnina te odredbe drugih propisa koje su protivne člancima 73. i 84. ovoga Zakona.

Postojeće dozvole i započeti postupci

Članak 86.

(1) Dozvole izdane prema odredbama Zakona o željeznici (»Narodne novine«, br. 94/13., 148/13. i 73/17.) ostaju na snazi do njihovog isteka.

(2) Postupci započeti prema odredbama Zakona o željeznici (»Narodne novine«, br. 94/13., 148/13. i 73/17.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Prestanak važenja propisa

Članak 87.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

1. Zakon o željeznici (»Narodne novine«, br. 94/13., 148/13. i 73/17.)
2. Pravilnik o uvjetima izdavanja dozvole za obavljanje usluga željezničkog prijevoza (»Narodne novine«, br. 114/15.).

Stupanje na snagu

Članak 88.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 77., 78. i 79. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2020.

Klasa: 022-03/18-01/268

Zagreb, 23. ožujka 2019.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Gordan Jandroković, v. r.

PRILOG 1.

POPIS SASTAVNIH DIJELOVA ŽELJEZNIČKE INFRASTRUKTURE

Željeznička infrastruktura sastoji se od sljedećih sastavnih dijelova, uz uvjet da oni čine dio otvorene pruge s glavnim i sporednim kolosijecima, ali isključujući kolosijeke smještene unutar radionica za popravak željezničkih vozila, depoa ili spremišta za lokomotive te odvojne kolosijeke ili kolosijeke za privatno korištenje:

1. zemljište
2. pruga i pružno tijelo, posebno nasipi, usjeci, odvodni kanali i jarci, zidani jarci, propusti, obložni zidovi, zaštitni biljni pojasi i ostalo, putnički peroni i teretne utovarno-istovarne rampe (uključujući i one u putničkim kolodvorima i stajalištima i teretnim terminalima), pješačke staze, pregradni zidovi, živice i ograde, pojasi za zaštitu od požara, sklopovi za grijanje skretnica i ostalo, snjegobrani
3. građevinske konstrukcije: mostovi, propusti i nadvožnjaci, tuneli, galerije i podvožnjaci, potporni zidovi, konstrukcije za zaštitu od lavina i odrona kamenja i ostalo
4. željezničko-cestovni prijelazi, uključujući uređaje za osiguravanje prijelaza i cestovnu signalizaciju
5. pružni gornji ustroj, posebno: vozne tračnice, tračnice vodilice i zaštitne tračnice, pragovi i uzdužni nosači, kolosiječni pričvrсни i spojni pribor, kolosiječni zastor, uključujući tucanik i pijesak, skretnice, križišta i ostalo, okretnice i prijenosnice (osim onih namijenjenih isključivo za lokomotive)
6. pristupni putovi za putnike i teret, uključujući pristupne ceste i pristupe za putnike koji dolaze ili odlaze pješice
7. signalno-sigurnosni i telekomunikacijski uređaji na otvorenoj pruzi, u kolodvorima i na ranžirnim kolodvorima, uključujući postrojenja za proizvodnju, pretvorbu i distribuciju električne energije za signalno-sigurnosne i telekomunikacijske uređaje, građevine za takve sustave ili postrojenja, kolosiječne kočnice
8. rasvjetni sustavi za prometne i sigurnosne svrhe
9. postrojenja za pretvorbu i prijenos električne energije za vuču vlakova, elektrovučne podstanice, opskrbeni vodovi između podstanica i kontaktne mreže, kontaktni vodovi sa stupovima, treća tračnica s nosačima
10. zgrade koje koristi upravitelj infrastrukture, uključujući dio opreme koja služi za naplatu naknada željezničkog prijevoza
11. kolodvori, uključujući zemljište, prugu i pružno tijelo, građevinske konstrukcije i signalno sigurnosni i telekomunikacijski uređaji u kolodvorima te zgrade i svu ostalu infrastrukturu potrebnu za odvijanje prometno komercijalnog rada na području kolodvora.

PRILOG 2.

ŽELJEZNIČKE USLUGE KOJE SE PRUŽAJU ŽELJEZNIČKIM PRIJEVOZNICIMA

1. Minimalni pristupni paket sastoji se od:
 - a) obrade zahtjeva za dodjelu željezničkog infrastrukturnog kapaciteta
 - b) prava korištenja dodijeljenog infrastrukturnog kapaciteta

- c) korištenja željezničke infrastrukture, uključujući skretnice i čvorišta
- d) upravljanja prometom vlakova, uključujući signalizaciju, regulaciju, prijem i otpremu vlakova te sporazumijevanje i pružanje informacija o kretanju vlakova
- e) korištenja raspoložive opreme za opskrbu električnom energijom potrebnom za vuču vlaka
- f) pružanja svih ostalih informacija potrebnih za realizaciju ili obavljanje usluge za koju je kapacitet dodijeljen.

2. Pristup, uključujući pristup kolosijekom, mora se dati sljedećim uslužnim objektima, ako postoje, te uslugama koje se pružaju u tim objektima:

- a) putnički kolodvori i stajališta, kolodvorske zgrade i ostali objekti, uključujući displeje za prikaz informacija o vlakovima i odgovarajući prostor za uslugu prodaje karata
- b) robni terminali
- c) ranžirni kolodvori i kolosijeci za formiranje vlakova, uključujući kolosijeke za manevriranje
- d) garažni kolosijeci
- e) objekti u morskim lukama i lukama unutarnjih voda koji su povezani s pružanjem usluga željezničkog prijevoza
- f) objekti za opskrbu gorivom i opskrba gorivom u tim objektima, za što se naknade prikazuju zasebno na računima
- g) objekti za održavanje vozila, osim objekata posebno namijenjenih za vlakove velikih brzina ili druge vrste željezničkih vozila koja zahtijevaju posebne objekte, a koji služe za održavanje vozila koje se ne provodi rutinski kao dio svakodnevnih radnji održavanja i koje zahtijeva povlačenje željezničkog vozila iz prometa
- h) ostali tehnički objekti, uključujući objekte za čišćenje i pranje
- i) pomoćni objekti.

3. Dodatne usluge mogu biti:

- a) električna energija potrebna za vuču vlakova, za koju se naknade na računima iskazuju zasebno od naknada za korištenje opreme za opskrbu električnom energijom
- b) predgrijavanje i predhlađivanje putničkih vlakova
- c) posebni ugovori za nadzor pri prijevozu opasnih tvari ili pomoć pri vožnji vlakova s izvanrednim pošiljkama.

4. Prateće usluge mogu biti:

- a) pristup telekomunikacijskoj mreži
- b) pružanje dodatnih informacija
- c) tehnički pregled željezničkih vozila
- d) usluga prodaje karata na putničkim kolodvorima i stajalištima

e) usluge održavanja vozila koje se pružaju u objektima za održavanje, posebno namijenjenim za vlakove velikih brzina ili za druge vrste željezničkih vozila koja zahtijevaju posebne objekte, a koji služe za održavanje vozila koje se ne provodi rutinski kao dio svakodnevnih radnji održavanja i koje zahtijeva povlačenje željezničkog vozila iz prometa.

PRILOG 3.

SADRŽAJ IZVJEŠĆA O MREŽI

Izvešće o mreži iz članka 43. ovoga Zakona sadrži sljedeće:

1. Dio u kojem se opisuje željeznička infrastruktura koja je dostupna željezničkim prijevoznicima i uvjeti za pristup toj infrastrukturi

Podaci u ovom dijelu moraju, na godišnjoj razini, biti usklađeni s registrom željezničke infrastrukture ili izvješće o mreži može upućivati na registar željezničke infrastrukture koji se objavljuje u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava.

2. Dio o načelima za određivanje naknada i naknadama

Ovaj dio mora sadržavati odgovarajuće pojedinosti o načinu određivanja i naplati naknada te dovoljno podataka o naknadama, kao i sve druge potrebne podatke o pristupu uslugama iz Priloga 2. ovoga Zakona, a koje pruža samo jedan pružatelj usluga. U njemu se detaljno navode pojedinosti o metodologiji, pravilima i, ako je primjenjivo, visini naknada vezano uz primjenu članka 47. do 52. ovoga Zakona. Ovaj dio sadrži i informacije o izmjenama naknada o kojima je već donesena odluka ili koje su predviđene u sljedećih pet godina, ako takvih ima.

3. Dio o načelima i kriterijima za dodjelu kapaciteta

Njime se utvrđuju opće karakteristike infrastrukturnog kapaciteta koji je dostupan željezničkim prijevoznicima, kao i sva ograničenja vezana za njegovo korištenje, uključujući predvidiva ograničenja infrastrukturnog kapaciteta zbog održavanja. Njime se također određuju postupci i rokovi koji se odnose na postupak dodjele kapaciteta te posebni kriteriji koji se primjenjuju za vrijeme tog postupka, posebno:

a) postupci prema kojima podnositelji zahtjeva mogu zatražiti kapacitet od upravitelja infrastrukture

b) uvjeti koje podnositelji zahtjeva moraju ispunjavati

c) rokovi za podnošenje zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta i rokovi za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta te postupci koje treba slijediti kada se traže informacije o izradi voznog reda, kao i postupci za uvrštavanje u vozni red planiranih i nepredviđenih radova održavanja

d) načela koja uređuju postupak usuglašavanja i sustav rješavanja sporova koji je dostupan kao dio tog postupka

e) postupci koje treba slijediti i kriteriji koje treba primjenjivati u slučaju zakrčene željezničke infrastrukture

f) pojedinosti o ograničenjima korištenja infrastrukture i

g) uvjeti pod kojima se prethodni stupanj iskorištenosti infrastrukturnog kapaciteta uzima u obzir prilikom određivanja prioriteta u postupku dodjele.

Navode se mjere kojima se osigurava odgovarajuće postupanje kod usluga prijevoza tereta, usluga međunarodnog prijevoza i ad hoc zahtjeva. Ovaj dio sadrži predložak zahtjeva za dodjelu kapaciteta.

Upravitelj infrastrukture dužan je objaviti detaljne podatke o postupku dodjele međunarodnih trasa vlakova.

4. Dio o podacima koji se odnose na podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole i potvrde o sigurnosti ili podatke o mrežnoj stranici na kojoj su ti podaci dostupni besplatno u elektroničkom obliku

5. Dio o postupcima za rješavanje sporova i podnošenje žalbi vezanih uz pristup željezničkoj infrastrukturi, pristup uslugama i sustav pokazatelja kvalitete

6. Dio o uvjetima pristupa uslužnim objektima iz Priloga 2. ovoga Zakona i naknadama

Operatori uslužnih objekata koji nisu pod kontrolom upravitelja infrastrukture dostavljaju podatke o naknadama za pristup uslužnom objektu i za pružanje usluge te podatke o tehničkim uvjetima za pristup radi uključivanja u izvješće o mreži ili navode mrežnu stranicu na kojoj su takvi podaci besplatno dostupni u elektroničkom obliku.

Kada operator uslužnog objekta iz Priloga 2. ovoga Zakona upravitelju infrastrukture ne dostavi propisane podatke do roka predviđenog za objavu nacrtu izvješća o mreži, upravitelj infrastrukture objavit će Nacrt izvješća o mreži bez tih podataka i o tome obavijestiti Regulatorno tijelo.

7. Obrazac okvirnog ugovora između upravitelja infrastrukture i podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 58. ovoga Zakona ako upravitelj infrastrukture nije dao izjavu u skladu s člankom 14. stavkom 1. provedbene Uredbe Komisije (EU) 2016/545 o postupcima i kriterijima u pogledu okvirnih sporazuma za dodjelu željezničkog infrastrukturnog kapaciteta.

PRILOG 4.

SADRŽAJ UGOVORA O UPRAVLJANJU ŽELJEZNIČKOM INFRASTRUKTUROM

U ugovoru je potrebno razraditi odredbe članka 46. ovoga Zakona. Ugovor sadrži sljedeće:

1. Popis željezničke infrastrukture i uslužnih objekata ovoga Zakona na koje se ugovor odnosi. Ugovor mora obuhvatiti sve aspekte upravljanja infrastrukturom, uključujući održavanje i obnovu postojeće željezničke infrastrukture. Prema potrebi, ugovorom se može obuhvatiti i izgradnja nove željezničke infrastrukture.

2. Sustav plaćanja ili sredstva namijenjena za željezničke usluge iz Priloga 2. ovoga Zakona, za održavanje i obnovu te za zaostatke u održavanju i obnovi. Prema potrebi, ugovorom se može definirati sustav plaćanja i sredstva za izgradnju nove infrastrukture.

3. Mjere i načine kojima će Republika Hrvatska osigurati ravnotežu dobiti i gubitka iz članka 21. ovoga Zakona.

4. Korisnički orijentirane ciljeve kvalitete u obliku pokazatelja i kriterija kvalitete koji obuhvaćaju elemente poput:

a) odvijanja prometa vlakova (u smislu infrastrukturne brzine i pouzdanosti pruga) i zadovoljstva korisnika željezničkog prijevoza

b) kapaciteta mreže

c) upravljanja imovinom

d) opsega aktivnosti

e) razine sigurnosti i

f) zaštite okoliša.

5. Opseg mogućih zaostataka u održavanju i imovinu koja će izaći iz uporabe te uzrokovati drukčije financijske tokove.

6. Poticaje iz članka 46. stavka 11. ovoga Zakona, osim poticaja koji se provode kroz regulatorne mjere u skladu s člankom 46. stavkom 13. ovoga Zakona.

7. Minimalne obveze upravitelja infrastrukture u pogledu izvješćivanja u smislu sadržaja i učestalosti izvješćivanja, uključujući podatke koji se moraju objavljivati svake godine.

8. Rok trajanja ugovora koji mora biti u skladu s trajanjem poslovnog plana upravitelja infrastrukture ili s trajanjem koncesije ili dozvole ili, gdje je to primjenjivo, s okvirom za određivanje i naplatu naknada i pravilima koje je propisala Republika Hrvatska.

9. Pravila postupanja u slučaju velikih poremećaja u prometu ili izvanrednih situacija, uključujući planove za nepredviđene situacije i prijevremeni raskid ugovora te pravodobno informiranje željezničkih prijevoznika.

10. Mjere koje se poduzimaju u slučaju povrede ugovornih obveza od strane jedne od ugovornih strana ili u iznimnim slučajevima koji utječu na dostupnost javnih sredstava. Ove mjere uključuju uvjete i postupke za ponovno pregovaranje o uvjetima ugovora i za prijevremeni raskid ugovora.

11. Informacijske sustave nužne za razvoj poslovanja.

PRILOG 5.

ODREĐIVANJE TRŽIŠNIH SEGMENTA I SUSTAV POKAZATELJA KVALITETE PRIJEVOZA

1. Upravitelj infrastrukture će kod definiranja popisa tržišnih segmenta radi uvođenja dodatka na naknadu razmotriti sljedeće odnose:

a) usluge prijevoza putnika / usluge prijevoza tereta

b) vlakovi koji prevoze opasni teret / ostali teretni vlakovi

c) domaći prijevoz / međunarodni prijevoz

d) kombinirani prijevoz / izravni prijevoz

e) usluge gradskog ili regionalnog prijevoza / usluge međugradskog prijevoza putnika

f) vlakovi s jedinstvenim teretom / vlakovi s pojedinačnim vagonima i

g) redovite usluge prijevoza / povremene usluge prijevoza.

2. Sustav pokazatelja kvalitete prijevoza mora se temeljiti na sljedećim osnovnim načelima:

a) Kako bi se postigla dogovorena razina učinkovitosti i kako se ne bi ugrozila ekonomska održivost usluge, upravitelj infrastrukture dužan je s podnositeljima zahtjeva dogovoriti osnovne parametre sustava pokazatelja kvalitete, posebice trajanje kašnjenja i maksimalne iznose plaćanja prema sustavu pokazatelja kvalitete, kako za pojedinačnu vožnju vlaka, tako i za sve vožnje vlakova željezničkog prijevoznika u određenom razdoblju.

b) Upravitelj infrastrukture dostavlja željezničkim prijevoznicima vozni red na temelju kojeg se izračunavaju kašnjenja, i to najkasnije pet dana prije vožnje vlaka. U slučaju više sile ili kasnijih izmjena voznog reda upravitelj infrastrukture može primijeniti i kraći rok za dostavu.

c) Sva kašnjenja se svrstavaju u jednu ili više kategorija ili potkategorija kašnjenja:

1. upravljanje željezničkim prometom odnosno planiranje za koje je odgovoran upravitelj infrastrukture

- izrada voznog reda
- formiranje vlaka
- pogreške u upravljanju željezničkim prometom
- nepravilna primjena pravila prednosti
- osoblje i
- ostali uzroci

2. infrastrukturna postrojenja za koje je odgovoran upravitelj infrastrukture

- signalno-sigurnosni uređaji
- signalno-sigurnosni uređaji na željezničko-cestovnim prijelazima
- telekomunikacijski uređaji
- elektroenergetski uređaji
- kolosijek
- građevinske konstrukcije
- osoblje i
- ostali uzroci

3. građevinski uzroci za koje je odgovoran upravitelj infrastrukture

- planirani građevinski radovi
- nepravilnosti u izvedbi građevinskih radova
- ograničenja brzine zbog oštećenja pruge i
- ostali uzroci

4. uzroci za koje su odgovorni drugi upravitelji infrastrukture

- oni koje je uzrokovao prethodni upravitelj infrastrukture i
- oni koje je uzrokovao sljedeći upravitelj infrastrukture

5. poslovni uzroci za koje je odgovoran željeznički prijevoznik

- prekoračenje vremena stajanja
- zahtjev željezničkog prijevoznika
- utovarne radnje
- nepravilnosti pri utovaru

– priprema vlaka

– osoblje i

– ostali uzroci

6. uzroci vezani uz željeznička vozila za koje je odgovoran željezničkih prijevoznik

– plan obrta željezničkih vozila i izmjene plana obrta

– formiranje vlaka od strane željezničkog prijevoznika

– problemi s putničkim vagonima (prijevoz putnika)

– problemi s teretnim vagonima (prijevoz tereta)

– problemi s vozilima, lokomotivama i motornim vlakovima

– osoblje i

– ostali uzroci

7. uzroci za koje su odgovorni drugi željeznički prijevoznici

– oni koje je uzrokovao sljedeći željeznički prijevoznik i

– oni koje je uzrokovao prethodni željeznički prijevoznik

8. vanjski uzroci za koje nije odgovoran ni upravitelj infrastrukture niti željeznički prijevoznik

– štrajk

– administrativne formalnosti

– vanjski utjecaj

– vremenske prilike i prirodni uzroci

– kašnjenje zbog vanjskih razloga na sljedećoj mreži i

– ostali uzroci

9. sekundarni uzroci za koje nije odgovoran ni upravitelj infrastrukture ni željeznički prijevoznik

– opasni incidenti, nesreće i hazardi

– zauzetost pruge zbog kašnjenja istog vlaka

– zauzetost pruge zbog kašnjenja drugog vlaka

– obrt

– veza vlaka i

– potrebna daljnja istraga

d) Kada god je to moguće, kašnjenja se pripisuju jednoj pravnoj osobi, uzimajući u obzir odgovornost za uzrok poremećaja i sposobnost ponovne uspostave normalnih prometnih uvjeta.

e) Kod izračuna plaćanja prema sustavu pokazatelja kvalitete uzima se u obzir prosječno kašnjenje vlakova za koje vrijede slični zahtjevi za točnošću.

f) Upravitelj infrastrukture, čim je prije moguće, dostavlja željezničkim prijevoznicima izračun plaćanja prema sustavu pokazatelja kvalitete. Taj izračun obuhvaća sva kašnjenja u razdoblju od najviše mjesec dana.

g) Ne dovodeći u pitanje postojeći žalbeni postupak i nadležnost Regulatornog tijela, u slučaju spora vezanog uz sustav pokazatelja kvalitete, upravitelj infrastrukture treba predvidjeti poseban sustav rješavanja sporova kako bi se ta pitanja rješavala bez odgode. Ovaj sustav rješavanja sporova mora biti nepristran prema strankama u sporu. Kada se primjenjuje ovaj sustav, odluka se donosi u roku od deset radnih dana.

h) Na temelju osnovnih parametara dogovorenih u sklopu sustava pokazatelja kvalitete prijevoza, upravitelj infrastrukture jednom godišnje objavljuje prosječnu godišnju razinu učinkovitosti koju su postigli željeznički prijevoznici.